

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 4. XIV aastakäik

15. veebruaril 1939

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr. 3.50
Poolaastas . . . „ 2.00
Välismaale . . . „ 7.00
Poolaastas . . . „ 4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{4}$ lhk. . . kr. 40.00
 $\frac{1}{2}$ „ . . . „ 22.00
 $\frac{3}{4}$ „ . . . „ 12.00
Kaanekülgedel—kokkuleppel

„Koit“

SISU: Kaubandus-tööstuskoda seisukohad linamonopoli küsimuses. Meie kavakindla laevanduspoliitika eeldusi ja eesmärke. Äride liigitamisest ärialade järgi. Kaubandusliku kutseoskuse töstmise püüdeid Soomes. Mõningaid märkmeid tempelmaksuseaduse käsitamisel. Uusi maksukomisjonide kaasistujaid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Välisbörsid. Kaubahindu. Toiduainete turg. Tallinna börsi kursisedelid.

LEIPZIGI KEVADMESS 1939

Algus 5. märtsil.

Tunduvad sõiduhinnasoodustused Eesti, Läti, Leedu ja Saksamaa sõiduteedel.

Lähemaid teateid annavad

LEIPZIGI MESSIAMET LEIPZIG (Saksamaa) või

AUAMETLIK ESINDUS:

HERBERT E. RENTER,

TALLINN, LAITÄN. 29-1. TEL. 478-35
TELEGR. AADR. „SHIPRENTER“ KL. 10-13.

Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri Osaühisus

Asutatud 1857. a.

V A B R I K U D: Kreenholmis, Narva lähedal

J U H A T U S: Tallinnas, Pikk tän. 68, tel. 426-63

M Ü Ü G I K O H T: Kaubandus A-S. „Kreenbalt“

Tallinn, S. Karja 13, tel. 425-14

Müük ainult suurel arvul

Kaubandus-tööstuskoja seisukohad linamonopoli küsimuses

Läinud nädalal peaminister K. Eenpalu võttis vastu Kaubandus-tööstuskoja delegatsiooni, kuhu kuulusid Kaubandus-tööstuskoja esimees J. Puhk ja linaketustööstuse ning linakaubanduse esindajaina V. Reinokk, Narva Linaketram. Manuf. juh. liige, M. Laaman, A/S. Viljandi linavabriku juh. esimees, ja tegelik linakaupmees P. Mägi.

Delegatsiooni poolt anti peaministrile edasi märgukiri, mis sisaldas Kaubandus-tööstuskoja põhimõttelisi seisukohti päevakorral ollevas linamonopoliseerimise küsimuses.

Koda käsitleb küsimust kahelt lähtekohalt, linakaubanduse ja linaketustööstuse seisukohalt.

Linakaubanduse monopoliseerimine taotleb kolme sihti: linahinna reguleerimist, linaharimise taseme tõstmist ja linakauba standardimise täielist läbiviimist. Neid sihte loodetakse saavutada sellega, et luuakse linakaubanduse alal monopolistlik ettevõtte ja sellega sunnitakse likvideeruma seni aastakümneid ja isegi aastasadu sel alal Eestis tegutsenud ettevõtted. Kaubandus-tööstuskoda on põhimõtteliselt igasuguse monopoliseerimise vastu, kui see ähvardab takistada kaubanduse ja tööstuse loomulikku arengut.

Linahinna reguleerimine jääb Eestis mõõduandvaks ainult siseturu ulatuses, kuna välisurgudel me ei ole võimelised määrama linahinda. Me ei ole ka suutelised tsentraliseeritud müükidega ära hoidma linahinna ulatuslikke kõikumisi, millele linakiud allub samuti kui kõik teised tööstuslikud toorained. Et tsentraliseeritud kokkuostu ja ekspordi tulemusena saaks tootja, s. o. põllumees, paremat hinda kui üksikeksportööridelt, pole kuidagi tõendatud, kuna kogemused Läti eeskujuna toodud linamonopoliga näitavad igatahes vastupidist. Kui soovitakse kindlustada tootjale konjunktuuri kõikumistest sõltumatut stabiilset hinda, siis on see teostatav erifondi kaudu ka praeguses olukorras.

Lina kaubanduslik organisatsioon olgu eraldatud lina tootmisest.

Meie oludes on mõeldav hästikorraldatud propagandaga ja nõuandetööga linatootmise taset parandada ja see ei saa olla linakaupmeeste ega monopoli ülesandeks, vaid see tuleb teostada tootja esinduse — Põllutöökoja — kaudu, kel on selleks vastavad tööjõud.

Linakaubanduse alal on meil juba ammugi maksvad kindlad riiklikud standardsordid ja li-

naeksport allub riiklikule kontrollile standardikohase kauba osas. Linakiu standardikohane harimine on teostatav monopoliseerimiseta.

Kui siiski linakaubanduse alal monopoliseerimine teostub, tuleks hoiduda liig järsu ülemineku teel kahjude sünnitamisest senistele eksportööridele. Neile tuleks anda võimalus välislepingute täitmiseks ja oma linatagavarade realiseerimiseks ning uus monopoli teostav keskus peaks olema kohustatud tasuma neile vähimalt otsesed kahjud.

Meie majanduspoliitilises suumas on viimasel aastal täie õigusega rõhutatud, et rahvamajanduslikult on otstarbekam ja kasulikum kodumaisi tooraineid ning loodusvarasid võimalikult poolvalmis- või valmisproduktidena ekspordida. Siit lähtudes peaks eriti arvestatama väliskaubanduslikult olulise linaketustööstuse olukorda.

Kui me ei taha oma arenemisvõimelist linaketustööstust ekspordi osas halvata, siis tuleb võimaliku uue olukorra tarvis täpselt ja selgesti väljendada linaketustööstuse õigused.

Et võimalikku uut monopolikeskust tegeliku eluga kooskõlla viia, on tarviline rakendada järgmine põhimõte:

Monopolettvõttel on kohustus esmajoones varustada linaketustööstust. Kui eksportöör ei suuda linaketustvabrikute tarvidusi lina sordi, kvantumi või hinna suhtes rahuldada, on linaketustvabrikul õigus majandusministri loal tollita importida tarvilises koguses ja kvaliteedis linakiudu.

See oleks reaalseks kaitsevahendiks linaketustööstuse elulistele huvidelle. Impordi tarviduse tingib ka asjaolu, et meie linakasvatajad ei tooda teatud, tööstuslikult vajalisi, sorte.

Linaketustööstusele tootmisvõimaluste loomiseks on teised maad ette võtnud veel kaugeemale ulatavaid samme, näit. eksportpreemiade sisseadmise näol ja Lätis ketustvabrikule linakiu müümisega 10% alla maailmaturu hinna.

Teatud olukordades, mil on möödapääsmatu meie linaketustööstuse võistlusvõime tõstmine maailmaturul, peaks luua kavatses linamonopoliasutus müüma ketustvabrikule linakiudu ka alla maailmaturu hinna. Hinnaalanduse määrad kinnitab põllutööminister kokkuleppel majandusministriga.

Kui põllumajanduslike ringkondade soovil lina monopoliseerimist tahetakse teostada, siis ei tohiks see võtta mingil tingimusel esialgseist kavatsusiist laiemat ulatust ja peaks piirduma vaid

linakiuga. Ei ole kuidagi põhjendatud puhtkodumaisi tööstusnõudeid rahuldava linaseemne ja importartikli — kanepikiu — allutamise ühele ja samale tsentraalile. Pealegi linaseemne hind Eestis on kogu aeg püsinud maailmaturu hinnaga võrdset tasemel ja linaseemne pole eksportartikkel, vaid, välja arvatud külviks minev osa,

katatab linaseemneõli ning värmitsatööstuse tarvidusi. On tarviline jätta vabaks linaseemne ja kanepikiu kaubandus.

Linamajanduse raskuspunkt Eestis ei seis mitte ainult põllumajanduslikus osas, vaid niisama suurel määral linaketrustööstuses ja linakaubanduses.

Meie kavakindla laevanduspoliitika eeldusi ja eesmäärke

Ülalnimetatud teemal esines Eesti Majandusteadlaste Seltsis pikema ettekandega Kaubandus-tööstuskoja mõniks ins. E. Maasik. Põhjalik ettekanne leidis rohkearvulise kuulajaskonnaga tõsist tahelepanu. Referendi poolt püstitatud alljärgnevad teesid leidsid toetust ka teiste sõnavõtjate poolt.

1. Tootvate tegevusalade hulgas, transpordiküsimustes ja väliskaubanduse poliitikas, arvestades meie loodusvarasid ja geopoliitilist asendit, omab laevandus tähtsa koha. Eriti tähtis on aga laevandus meie rahvamajandusliku tulu suurendamiseks, kuna sel alal on võimalus tulu tõsta „mägematu, ekspordi“ kaudu võrdlemisi kiiresti ja investeeritav tööjõud ning kapital annab tunduvalt suurema tootvuse efekti kui mitmel teisel allal.

2. Laevasõidu arendamiseks on meil loomulikud ja soodsad eeldused ja alused. Turg tegevuse arendamiseks on praktiliselt piiritu, kuna meie laevad võivad töötada peale oma ranna ja välisõidu rahvusvahelisel veoturul, eriti trampvedudel.

3 Eesti ja välismaa vahelistel ühendustel, arvestades laevanduse ja kaubanduspoliitilisi nõudeid, tuleb teiste maade eeskujul suuremat rõhku panna regulaansete laevaliini arendamisele ja nende kaupade juhtimisele, kuna sel alal oleme liig maha jäänud. Rannasõidust tuleb leida abinõusid kulude kooskõlla viimiseks tuludega, et ära hoida rannapurjelaevastiku hävingut, kuna viimasel peale transpordi lasub tähtis ülesanne ka meremeeste praktilisel ettevalmistamisel.

4. Rahvusvahelisel veoturul, eriti trampvedudel, on senini valitsenud väga suured kõikumised veohindades ja konjunktuuris. Lühikesete ajavahemikele tõusudele on järgnenud pikemaajad depressioonid. Siin valitseb kiibe võistlus paljude maade lippude vahel, kusjuures suurt tähtsust omab kapital: rikkaste maade võimalus moodsa tonnaaži soetamiseks, samuti ka palju-

des riikides maksetavad otsesed või kaugsed loetused vastavale tonnaažile

Meie rahalisi ressursse arvesse võttes peame esialgu rajama oma laevastiku arengu sel alal vanematele laevadele, eesmärgiga luua võimalust uuemale tonnaažile üleminekuks.

Meie laevastiku arengut ei saa rajada subsiidiumidele, vaid omal jõul tulude-kulude koostöös hoidmisele, milleks kõik asjaomased pooled teadlikult peavad kaasa töötama.

Abinõude leidmisel selle tootva ala rahvusvahelise võistlusvõime säilitamiseks tuleb tähele panna selle alla põhjalikku erinevust teistest tootvaist aladest, kus tollide, hindade reguleerimise, kontingentide jt. teel ühiskond teeb suuri pingutusi selleks, et võimaldada äriiselt tasuvat tootmist. Laevanduses need abinõud pole mõeldavad, mille tõttu tuleb silmas pidada teisi abinõusid.

5. Kõiki neid aluseid ja eeldusi arvesse võttes meie kavakindlas laevanduse poliitikas oleks põhjendatud järgmistele üritustele läbiviimine:

a) Laevanduse maksude ümberkorraldamine nii, et arvestataks laevanduse tulude kõikumust laevastiku uuendamiseks vajalike ja küllaldaste kapitalide reserveerimise vajadust, konjunktuuriliste putudujääkide katmise võimalust ning vastavaid maksumulusid võimaldavas välislaevastikes. Seejuures võiks võtta eeskujuks Daani kaubalaevastiku maksustamise põhimõtted. Maksustamisel ei võiks üht ettevõtte vormi koormata suuremal määral kui teist ning sellega ettevõtete arengut ebasoodsalt suunata.

b) Laevanduse krediidipoliitika rajada kindlale ja püsivale alusele pikaajalise võistlusvõimelise protsendiga krediidil näol. Krediidil määrata suurendada ja viia kooskõlla teistele majandusaladele määratud krediididega. Krediidil protsent määrata võistlusvõimeline ning püsiv. Krediidil määrata tõsta ligema 3 a. jooksul vähimalt 1 milj. kr. aastas, nii et pikaajaline laevasõidu krediidil tõuseks 5 milj. kr. peale.

c) Laevanduse arengu aluseks olgu ja jäägu eraettevõtetus, võimalikult väikese vahelesegamisega riigi poolt. Kuid riik jälgigu ja soodustagu selle ala arengu aluseid ja tingimusi, mis põhilikult erinevad teiste tootvate alade omadest, samuti nagu erinevad ka need abinõud, mida võib kasutada selle ala arendamiseks.

d) Laevanduse kulude säilitamiseks keskmiste tulude piires anvestada välisriikide otsest või lkaudset toetust oma laevastikele, samuti ka suuri soodustusi, mida annab avara ja odava kapitali abil soetatud uue tonnaaži, ning meil uute kulude või kohustuste pealepaneku kavatsusel, küsimust tõsiselt majanduslikult kaaluda.

e) Kulude vähendamiseks kui ka rahvamajanduslike tulude suurendamiseks ühenduses laevastiku arendamisega paremale lahendusele võtta kodumaal laevade remondi kui ka laevade kindlustamise küsimus, viimane laevaomanike eneste korraldamisel.

f) Arvesse võttes tehnika ja teadmiste suurt tähtsust võistlusvõimelise laeva soetamisel ja käivitamisel, samuti ka laevade kaubandusliku ja ärilise ala juhtimisel, panna suurt rõhku vastavate eriteadlaste väljaõpetamisele laeva juht-

konna, meeskonna, tehnilisel ja kaubanduslikel aladel. Tehnika saavutusi võimalikult ka oleva tonnaaži ökonomiseerimiseks ära kasutada.

g) Suuremate kapitalide koondamiseks, samuti ka vastava vilunud juhtiva personaali kasutamise võimaldamiseks ja prahtimiste, materjalala j. m. otstarbekamaks ja ökonomisemaks korraldamiseks laevu vähehaaval koondada kindlamatesse seltsidesse, milleks luua ühtlasem ja õiglasem alus maksustamisel, ilma et riik siin vahele segaks.

h) Rahvusvahelises laevasõidus jääda Skandinaavia eeskujul lippude täielise üheõigusluse ning vaba võistluse alusele ja meie laevaomanike organisatsioonide kaudu kaasa töötada teiste riikidega nende põhimõtete säilitamiseks ja laevasõidu olukorra kergendamiseks ja stabiliseerimiseks.

i) Eesmärgiks seada meie kaubalaevastikku lähima 10 aasta jooksul niivõrd suurendada ja edasi viia, et rahvamajanduslik tulu sellelt alalt tõuseks vähimalt samasuguse püsivusega nagu läinud 10 aasta jooksul, sealjuures silmas pidades vähehaaval ka uuemale püsivamale tonnaažile üleminekut.

Äride liigitamisest ärialade järgi

Statistika tähtsust praeguse aja majanduselus ei saa eitada, kuid teisest küljest on ka selge, et õigete järelduste tegemiseks statistika abil peavad olema ka ühtlased lähtealused. Nende ridadega on tahetud puudutada ala, millele seni pole osutatud erilist tähelepanu, kuigi kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete liikuvuse statistika pidamisel on see küllalt oluline, ja nimelt äriliste ettevõtete liigitust nende ärialade järgi või, teiste sõnadega, ärialade nomenklatuuri. Küsimus on ab erilise tähtsuse veel seetõttu, et meil viimasel ajal mõnedes majandusringkondades on korduvalt kuuldavale tulnud hääli, mis nõuavad nende arvates liig suure ettevõtete arvu piiramist, eriti kaubanduses, sest tööstuses on see juba teataval määral teostatud tööstusloa ja kutsetunnistuse nõutamisega. Enne kui seda küsimust ühes või teises suunas otsustada, peavad olema tõetruud andmed selle kohta, kuipalju on üldse ettevõtteid, kuipalju on neid teataval ärialal ja kuidas nad jagunevad territoriaalselt. Samuti tuleb jõuda selgusele, kas ettevõtete arvu tõus on juhuslik ja ajutine või on see siiski kestav nähtus. Nendele küsimustele annab parima vastuse ettevõtete ärialade järgi peetav

statistika. Alles siis võib julgesti öelda, kas teatud alal on ettevõtteid külluses ja kas uute samasuguste avamine oleks rahvamajanduslikult ebaotstarbekas.

Kuid ärialade järgi peetav statistika võib olla usutav ainult siis, kui on olemas kindel ja ühtlane ettevõtete ärialade jaotus ehk nomenklatuur. Selle saavutamiseks peab aga eelkõige olema selge, mida mõista ühe või teise ärialal all, näit. peab olema kindel mõiste „riidekauplusele“, „pudukauplusele“ jne. Ei ole need mõisted selged ja kui neid sageli ära vahetatakse meile lähedaste või halvemal juhul koguni võõraste mõistetega, siis loomulikult säärasteil andmeil baseeruv statistika ei saa anda kuigi tõetruud pilti ja selle alusel tehtavad järeldused osutuvad vildakuiks. Peame kahjuks tunnustama, et meil tõesti ärialade määratluses ei ole välja kujunenud päris kindlaid mõisteid ja sageli igati üks oma arvamise järgi määratleb teatavat ettevõtet nii, kuidas see talle meeldib. Tihti on raske kindlaks teha, mida mõeldakse tõeliselt n.-n. „segakaupluse“ all, s. o. kas on see elatusvahendite kauplus (toiduainetekauplus) või on see „pudukauplus“ või koguni mõni muu „kauplus“, ebaselge on ka sellase nimetuse mõis-

te, nagu „talurahvataryetekauplus“. Viimane nimetus võis veel kohane olla mõnikümme aastat tagasi, kuid nüüd, kus maarahva elu-nõuded sageli vähe erinevad linnarahva omadest, kaob sellase nimetuse mõte, pealegi on säärases kaupluses vahel puht tallumajapidamise tarbeid õige väike protsent ja lõviosa kaubast on koloniaal- ja moelkaup. Veel tuleks märkida palju ettetulevat nähtust, kus äripidajad ei ole ise järjekindlad oma kaupluse äriala määratlemisel, määratledes üht ja sama liiki kaupa sisaldavat kauplust kord ühe, kord teise äriala järgi. Samuti tähytatakse ettevõtete äriala määratlusel õige ehamääraseid nimetusi, nagu näit. ühes maakonnas oli väga levinud nimetus „kaubapood“. Siin tekib alati küsimus, mis liiki kauplusega on antud juhtumil tegemist, sest kõik kauplused on „kaubapood“. Analoogilisi näiteid võib tuua ka tööstuse liikide määramise kohta, sest sealgi esineb võrdlemisi palju ehamääraseid ja liig lai mõisteid ettevõtete klassifitseerimisel.

Kõnelemata sellest, et ehamäärane ja juhuslik äriala nomenklatuur ei anna tõelist pilti ettevõtete liikide kohta, toob see sageli arusaamatusi ka äripidajatele enestele, nagu ebaõige malkustamine, mis on võimalik siis, kui näit. tavalist toiduainetekauplust millegipärast nimetatakse „koloniaalkaupluseks“, sest viimase kaupluse liigi puhtakasu protsent on kõrgem toiduainetekaupluse omast. Muidugi on see eksitus parandatav vastulause abil, kuid sellega seoses olev tüli ja ajakulu oleks olnud välditav kaupluse äriala õige määratlusega.

Toodud kaalutlusil on tingimata vajaline ettevõtete äriala määratlemine ühtlasil ja kindlal alusel ning sellekohaselt väljatöötatud nomenklatuurist tuleks ka kinni pidada. Selle väljatöötamine oleks tänuväärne ülesanne asutustele, kel tuleb eeskätt tegelda suurema arvu mitmet liiki ettevõtetega ja kes ka nende üle statistikat peavad. Kõne alla tuleksid siin esmajoonel Kaubandus-tööstuskoda ja Statistika

Keskbüroo. Huvitatud sellest peaksid olema veel äritunnistusi väljaandvad asutused, sest esijoonel saabuvad sinna andmed tegutsevate ettevõtete kohta. Kui juba nimetatud asutused ühtlaselt hoolit kannaksid, et väljatöötatud äriala nomenklatuurist õigesti kinni peetaks, siis võime julgesti opereerida ettevõtete arvu puutuva statistikaga.

Mis puutub äriala klassifitseerimise alusesse, siis võiks siin kaalumisega tulla meie 1937. a. majandusloenduse juures tarvitusel olnud põhimõte, kus näit. kaubandusliku ettevõtte äriala määratlus sündis selle järgi, missugust kaupa oli kaupluses 50% või üle selle. Võimalik on siin muidugi ka mõni teine moodus.

Käesolev aasta on eriti sobiv kõnesoleva küsimuse päevakorda võtmiseks, sest loodetavasti hakkab tulevast aastast kehtima uus ärimaksu seadus, mis omakorda tingib uute äritunnistuste formaalaride trükkimise ja muid selletaolisi uusi puht-tehnilisi korraldusi. Ühtlasi tuleks võtta revideerimisele ka senine äritunnistuste väljaandmise kord neid väljaandvaid asutusi.

Tõsiselt peaks kaaluma küsimust, kuidas korraldada seda, et juba äritunnistuse väljaandmisel iga ettevõtte õigesti klassifitseeritaks, sest siin tehtud viga on sageli raske parandada asutuses, kuhu need andmed hiljem saabuvad. On aga tagatud ettevõtte äriala õige määratlus juba alguses, siis vaevalt moonutatakse see hiljem.

Äriala nomenklatuuri kõrval nõuab kindlamat korda meie äri alal sääraste mõistete nagu näit. „kaubamaja“, „tööstus“, „vabrik“, „tehas“ jne. määratlemine, sest neidki ei tarvitata allati õigel kohal. Tuleks võimalust mööda püüda määrata kindlaks, missugust ettevõtet võib nimetada vabrikuks, missugust kaubamajaks jne.

Siinkohal üldsõnaliselt puudutatud küsimus on väärt, et sellele tõsiselt tähelepanu kingitaks,

A. P.

Kaubandusliku kaitseoskuse tõstmise püüdeid Soomes

Lähemal ajal — juba tuleval kuul — algavad Kaubandus-tööstuskoda poolt üle maa esmajoonel kaupmeestele korraldatavad loengusarjad, millede sihtiks on võimalikult kokkusuurutult, lähikese aja vältel, tutvustada kaupmeeskonda üldjoontes moodsa kauplemise põhimõtetega, et sel

teel omalt poolt aidata kaasa erakaubanduse ajakohastamiseks.

Sellega seoses ei oleks huvituseta peatuda meie põhijanaabri — Soome — sellekohaselt üritustel. Kõigepealt peab märkima, et esimesed silmapaistvamad sellekohased üritused erakaubanduse

duse alal ulatuvad umbes aastat kümme tagasi, mil Soome Jaekaupmeeste Liit algatas kursuste korraldamist üle maa mõneskümnes kohas. See algatus, nagu võis arvata, ei leidnud asja uuduse tõttu küllaldast poolehoidu ja kaupmeeste osavõtt nimetatud kursustest oli väga tagasihoidlik. See aga ei kohutunud asja tahtsust õigesti hindavaid juhtivaid jaekaubanduse ringkondi ja abinõude otsimine küsimuse soodsaks lahendamiseks jätkus. Nii jõuti lõpuks otsusele, et on tarvis kutsuda ellu mingi õppekeskus, mis kõige lähemaks koostöös erakaubanduse ringkondadega hakkaks hoolitsema peamiselt erakaupmeeskonna järjekäsitava parema ettevalmistamise eest ja oleks samal ajal ka praktiliseks abimeheks kaupmehele moodsa ja ajakohase kaupluse loomisel. On selge, et see töö oli pioneeritöö ja sellelt seisukohalt tuleb suhtuda ka tema tulemustesse.

1930. aastal kutsusid Keskaubanduskoda, Soome Raua- ja MasinaKauplejate Ühisus, Soome Tööstusliit, Soome Hulgikaupmeeste Liit ja Soome Jaekaupmeeste Liit ühiselt ellu erilise õppekorralduse keskuse Myynti- ja Mainoskoolu (Müügi- ja Reklaamikool). Nimetatud kool hakkaski kaubandusliku kutseoskuse töstmise põllul tööle. Praegu kujutab see endast korralduslikku õppeasutust, päris eeskujulike dekoreerimise töökodadega, korralduslike näite-õppevahenditega jne. Kooli eelarve tõuseb aastast 1.000.000 Smk., s. o. ümarguselt 80.000 E. kroonini. Kooli ülalpidajaks on tema asutajad organisatsioonid, samuti toetab kooli Helsingi linn ja riik ning lõpuks saab kool sissetulekut kursusemaksudest. Kool asub Helsingi Messihoone (Messu-halli) avarais ruumes, kusjuures koolil on kasutada kogu messihoone suured äriavaateaknad, mis kooli poolt teatud ettevõtete kaupadega näiteakendena eeskujulikult dekoreeritakse.

Tavalisest koolist erineb Müügi- ja Reklaamikool õige tublisti. Oieti kujutab ta endast näit. meie NIMKÜ taolist keskust, mis korraldab kõige mitmesugusemaid kaubanduslikke kursusi kestvusega 1 nädalast kui 2-aastani. Momendil tõuseb kursustest osavõtjate arv, mis on õppetöö edukuse mõttes piiratud, umbes 400-le. Õpetus sünnib lühemaajagseil kursusel eranditult suuliselt, pikemaajagseil kursusel osa õppetööst sünnib ka kirjalikul teel.

Aineist, milles kursusi korraldatakse, olgu nimetatud: müügiõpetus ja käitumisõpetus, kau-

batundmine, vaateakende dekoreerimine, kaupluse korrastamine, joonistamine ja plakatkiri, reklaam jne. Kaheaastasist kursusest olgu nimetatud reklaamijuhitide ja arijuhtide kursused, 1-aastased kursused on müüjate üldine kursus, kuna hoopis lühemaajagseid, nädal või paar kestvad, on erikursused ühe või teise ala müüjatele.

Selle juures on eriti huvitav panna tähele asjaolu, et Soomes rida tööstusi ja ka suuremaid kaupamaju (näit. Soome ja Põhjamaade suuremaid värvi- ja lakitehaseid „Tykkurilan Tehtaata“, siis Soome puuvillatööstuste müügitseentraal — PIMK, suur rauakaupade kaupamaja Rake O/Y, kunstväetiste müügisündikaat Norsk-Hydro O/Y jne.) tellivad järjekindlalt Müügi- ja Reklaamikoolilt kas oma nooremale müüjale või jälle oma ärisõprade müüjale lühiajalisi erikursusi, tavaliselt üks nädal kestvaid, kandes kõik sellega ühenduses olevad kulud ja andes veel väljastpoolt korraldamiskohta päritolevatele kursantidele tasuta öömaja. Õpetus nendel erikursustel on teoreetiline ja praktiline, kusjuures praktiline õpetus — peamiselt just kaubatundmise osas — toimub kursuse tellija ettevõtte tema asjatundjate poolt. Sel teel üksikud tööstused teevad tublit reklaami oma tooteile, tutvustades müüjate nooremat generatsiooni oma kaupade kõigi headeomadustega ja istutades müüjajaisse oma firma nime koos õpetusliku küljega. Et see on tulemusi annud, peaks nähtuma ka sellest, et mõned ettevõtted juba 7—8 aastat praktiseerivad sellast moodust täie rahuloluga ja sel kombel võivad iga aasta teatud hulga müüjate poolehoidu oma tooteile.

Samuti tellivad nimetatud koolilt sellaseid erikursusi ka kaupmeeste ideelised organisatsioonid. Viimased korraldavad kohapealseis keskusis üle maa ka veel omapoolseid 1—2-nädalasi kursusi kaupmeestele. Kõige selle juures on iseloomulik, et peamiselt on kogu see töö suurutud kaupmeeskonna noorema põlve ja võimalike tulevaste kaupmeeste, s. o. praeguste äriteenijate, ettevalmistamisele, kuna vanem kaupmeeste põlv sellest tööst ei näi eriti lugu pidavat ja võtab vähe tuld, mis on inimlikult iseenesest täiesti mõistetav. Ja vaevalt kujuneb see lõppeks teisiti ka meil, kuigi meie kaupmeeskonna laiemates ringides praegu kutseoskuse küsimuste vastu õige elavat huvi tuntakse.

LHE.

Mõningaid märkmeid tempelmaksuseaduse käsitamisel

R. Berendsen.

II.

Eelmises numbris selgitasime lepingu mõistet ja käsitlesime lepingu tempelmaksustamist. Seile juures jõudsime tulemusele, et tellimused võivad ka lepingud olla ja neid tuleb tempelmaksustada kui lepinguid, aga ainult sel juhul, kui tellimus on võetud vastu, s. o. kui oferdile järgnes aktsept. Kuid on veel üks liik dokumente, mis sageli võivad asendada lepinguid ja mis teatud tingimuste juures tulevad tempelmaksustada kui lepingud. Need on eelarved.

Tempeltariifi nr. 17 järgi tulevad eelarved igasuguste toimingute kohta, kui nad viiakse täide lepinguid asendades, tempelmaksustada sel määral, mille järgi kuulub tempelmaksustamisele vastav leping. Ainult juhul, kui nad ühendatakse tempelmaksustatud lepinguga, on nad tempelmaksuvabad.

Siin tekib kõigepealt küsimus, mil juhul ja missuguste eeltingimuste juures asendab eelarve lepingut.

Eelarve iseenesest ei ole mingi juriidiline akt. Kujutagem ette, et keegi krundiomanik, kavatsedes oma krundile elamut püstitada, tellib ehituse eelarveid neljalt-viielt ehituskontorilt, aga nähes, et saadud eelarvete järgi ehitamine läheb kalliks, matab ehitamise mõtte üldse maha. Eelarved on aga koostatud ja eelarve tellijale üle antud. Need eelarved ei kuulu veel tempelmaksustamisele ega võigi kuuluda, kuna neile ei järgne mingit tehingut. Eelarve on samasel juhul lihtne ärikiri või pakikumine, mis ei sisalda mingit kokkulepet, ja on seetõttu ka vaba tempelmaksust.

Aga nagu iga pakikumine, kui ta vastuvõt-mäist leiab ja see vastuvõtmine kirjalikul kujul esineb, muutub lepinguks, nii muutub ka eelarve lepinguks, täpsemalt, asendab lepingut, kui see viiakse täide lepingut asendades. Selleks on aga minu arvates vaja, et eelarve saaja aktseptsib eelarve ja avaldab oma nõusoleku eelarve täideviimiseks. Teisiti ei saa ju eelarve lepingut asendada. Eelmises kirjutuses mainisime, et leping ei või olla ühepoolne, vaid igas kokkuleppes peab esinema ka üks või rohkem pooli. On aga pooltevaheline kokkulepe lepingu tunnus, siis peab sama tunnus esinema ka teiste dokumentide juures, mis lepingut võivad asendada. Põhimõte jääb kõikide nende dokumentide kohta ühiseks, olgugi et vormilt need dokumendid on täiesti erinevad.

Sõlmitakse aga esitatud eelarve alusel veel mingi kirjalik leping teatava toimingu kohta, tempelmaksustatakse see leping ja eelarve ühendatakse lepinguga ning see on siis tempelmaksust vaba.

Tekib veel küsimus, millisest momendist peale tekib vastuvõetud (aktseptitud) eelarve juures tempelmaksu kohustus. Tariifis öeldakse: „kui nad viiakse täide lepinguid asendades“. Nende ridade kirjutaja arvates ei käi sõnad „viakse täide“ mitte tempelmaksu kohustuse tekkimise momendi kohta, vaid dokumendi sisu kohta. Tellimine loetakse täideviiduks sellest momendist peale, mil ta on vastu võetud, leping loetakse kehtivaks momendist peale, mil ta on lepinguosaliste poolt alla kirjutatud, järelikult see asendab eelarve lepingut ka sellest momendist peale, mil kontrahendid kokku lepivad selle täideviimiseks. Kas maja, mille ehituse kohta tehti eelarve, missuguse eelarve majaomanik vastu võttis ilma erilise lepingu sõlmimiseta, valmib ühe või kümne aasta jooksul, pole tempelmaksustamise seisukohast tähtis, siin on tähtis ainult moment, mil eelarve ümardas lepingu jõu.

Tempelmaksu seaduse käsitamisel väärib erilist tähelepanu toimingu objekti väärtuse määramine. Üldeskiiri on selle kohta järgmine: „Toimingu objekti väärtuse määramisel tempelmaksustamise otstarbeks arvestatakse selle objekti kokkuleppehind toimingu sõlmimise ajal. Dokumendis osalised on kohustatud tähendama dokumendis toimingu tõelise hinna või väärtuse. Kui tasu on määratud ainetes või teos, siis arvatakse need kohalike hindadega toimingu sõlmimise ajal.“

Tsibeeritud seaduseeskiiri nõuab, et dokumendis olgu näidatud toimingu tõeline hind või väärtus. Seda tuleb eriti tähele panna, sest kui seadus kohustab midagi tegema, siis tuleb seda nõudmist ka täita, vastasel korral on varitsemas karistus. Kujutagem ette säärast juhtumit, kus mingi kinnisvara müüdi näiteks 30.000 krooni eest ja selle summa peale sõlmiti ka kodune eelleping. Kui aga lepinguosalised notari juure ilmuvad vormilise lepingu sõlmimiseks, siis lepivad nad omavahel kokku, et ostuhind tuleks näidata odavam, vabanedes sel kombel ühest osast tempelmaksust. Eellepingut notarile ei

naidata, ostuhind teatatakse suusõnal. Notar võtab poolte poolt avaldatud hinna aluseks ning nõuab sellele vastavalt ka tempelmaksu. Tõeline hind on nüüd maha salatud, sellega on tempelmaksu seadust teadlikult jamedalt rikutud. Saarase teo avalikukstulekul tuleb pooltel tasuda mitte üksnes puuduv osa tempelmaksu, vaid peale selle ka raske tempeltrahv.

Sageli võib aga toimingu objekti väärtust mitmet moodi hinnata, nii madalamalt kui ka kõrgemalt. On arusaadav, et tempelmaksukohuslased püüavad toimingu objekti väärtust hinnata madalamalt, alandades sellega tempelmaksu. Kuid ka siin on tempelmaksu seadus halastamatu, kuna ta nõuab selgel sõnal, et saarastel korradel arvataks tempelmaksu toimingu objekti kõige kõrgemalt võimalikult hinnalt. Seda seisukohta kinnitavad ka Riigikohtu Tsiviilosak. ots. nr. 571 — 1932. a. ja Riigikohtu Adm.-osak. ots. nr. 536 — II — 1934. a.

On aga esinenud juhtumeid, kus toimingu objekti hind on täiesti selgusest Lepingu sõlmimiseks kiüll mingi toimingu peale, aga ka parimal talitmisel ei ole võimalik toimingu objekti hinda lepingu sõlmimisel kindlaks määrata. Ka sääraseid juhtumid on seaduses ette nähtud. Säärasel korral tuleb lepinguosalistel kõigepealt selgusele jõuda, kas ei ole võimalik ligikaudugi toimingu väärtus ära määrata. Kui see on ligikaudu võimalik, siis tuleb sel alusel dokument tempelmaksustada ja hiljemalt kuu aja jooksul pärast lepinguaasta möödumist, — lepingute juures aga, mille järgi arvete õienda-

miseks on määratud või ette nähtud lühemad tähtajad, hiljemalt uhe kuu jooksul pärast nende tähtaegade möödumist — maksetakse taiendavat tempelmaksu proportsionaalselt tahendatud tähtaegadeks selgunud maksete summadele, arvesse võttes varem õiendatud tempelmaksu.

Sääraseid dokumendid, millede järgi tempelmaksu tasumine toimub ülaltoodud viisil, tulevad nende sõlmimisel esitada maksuinspektorile, kes valvab tempelmaksu kohuste täitmise järele, ja kui neid dokumente esialgu ka mitte ligikaudugi väärtuse järgi ei saa maksustada, siis tuleb nad igal juhtumil maksustada ühekronise tempelmaksuga.

Aga ka sel juhtumil, kui dokument on maksuinspektori juures viseeritud, ei tohi maksukohuslased tempelmaksu unustusse jätta ega lootma jääda, et kiüll maksuinspektor neile parajal ajal meele tuletab, millal on vaja maksa. Tempelmaksu seadus ei näe ette, et maksuinspektor peaks lepinguosalistele lepinguaasta või maksu tähtaegade möödudes meele tuleb või nõudmisi saatma, vaid lepinguosalistes ise peavad määratud tähtajal esitama andmed ja lepingu maksuinspektorile tempelmaksustamiseks (Maksupeak. ots nr. 1732 — R — 1935). Kui juba maksuinspektor oma nõudmisega tuleb, siis ei nõua ta enam üksinda tempelmaksu, vaid ka trahvi mitteõigel ajal tasunud või tasumatajäänud tempelmaksu eest.

Ühes järgmises numbris loodame tempelmaksu seaduse juure veel kord tagasi pöörduda.

Uusi maksukomisjonide kaasistujaid

Maksustamiskorralduse seaduse §§ 8, 9 ja 11 alusel Kaubandus-tööstuskoda määras ärimaksu- ja tulumaksukomisjonide kaasistujaks ja nende asetäitjaks 1939. aastaks allpoolloetletud tegelikud kaupmehed ja töösturid:

Tallinna 1. maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks Ado Erit, Villem Kesker; asemikeks Karl Reinop, Artur Anderson.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Aleksander Valdov, asemikuks Artur Linholm.

Tallinna 2. maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks Johannes Krahe, Konstantin Mühlverk; asemikeks August Sillberg, Hans Feierbach.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Johannes Mespak, asemikuks Rudolf Lepp.

Tallinna 3. maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks Johannes Jurikson, Aleksander Eek; asemikeks Friedrich Martinson, Johannes Valbe.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Jüri Laks, asemikuks Ferdinand Kadak.

Tallinna 4. maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks Karl Muttikas, Karl Vellner; asemikeks Karl Pukk, Al. Ed. Jürgens.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Jüri Kallio, asemikuks Karl Luberg.

Tallinna 5. maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujaks Johannes Vichmann, Oskar Valdson; asemikeks Eduard Luhaäär, Julius Lepik.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Villem Laane, asemikuks Alfred Miller.

Tallinna 6. maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Kurt Weiss, Mihkel Andreesen; asemikeks August Kapsi, Aleksander Tõnisson.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Rudolf Niibo, asemikuks August Puskar.

Harjumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Johannes Mankin, Aksel Korjus; asemikeks Viktor Pihlak, Ferd. Peterson.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Otto Kruusement, asemikuks Johannes Berendsen.

Tartu linna maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Bernhard Kirch, Ferdinand Sassi; asemikeks Herman Üprus, Aleks. Pääsuke.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Johannes Paabo, asemikuks Karl Sotnik.

Tartumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Alfred Tapan, Georg Aavik; asemikeks Voldemar Schmidt, August Rätsepp.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Jaan Tammin, asemikuks Karl Teder.

Pärnu linna maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks August Annus, Vladimir Klaassen; asemikeks Jüri Sutt, Reinhold Stryck.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Ado Laane, asemikuks Martin Seiler.

Pärnumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks August Karukäpp, Karl Ruubel; asemikeks Jenny Saul, Imanta Joonsaar.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Karl Sank, asemikuks Johann Lõmp.

Virumaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Richard Siil, Mihkel Põiklik; asemikeks Jüri Oksenberg, Jüri Balder.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Gottlieb Limberg, asemikuks Karl Kruusimägi.

Narva maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Jakob Elam, Johannes Laos; asemikeks Eduard Palti, Aleksander Pallmann.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Johannes Kajak, asemikuks Arthur Must.

Viljandi maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Jaan Schvede, Martin Nurk; asemikeks Julius Heinsoo, Herman Muni.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Harald Vohrman, asemikuks August Mutli.

Viljandi abimaksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Jaan Alnek, August Parvei; asemikeks Johannes Susi, Priit Aas.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Endel Frey, asemikuks Johannes Roorand.

Järva maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Leonhard Rästas, Harald Göttisch; asemikeks Mart Leesment, Jaan Läänkur.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Mart Leesment, asemikuks Eduard Simson.

Läänemaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Nikolai Schröder, Gustav Kokla; asemikeks Valter Kaarneem, Aleks. Prikk.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Aleksander Valk, asemikuks Jaan Saagelmann.

Saaremaa maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Oskar Kapsi, Leo Kann; asemikeks Oskar Sepp, Johannes Berg.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Karl Mölder, asemikuks Julius Teär.

Valga maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Alfred Neuland, Arnold Kärner; asemikeks Julius Berentrauch, Arnold Suur.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Johannes Meister, asemikuks August-Alfred Kõomägi.

Võru maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Paul Ebber, Arnold Muuga; asemikeks Voldemar Tamman, Jaan Rannatschok.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks August Ebber, asemikuks Rudolf Veske.

Petseri maksujaoskond.

Ärimaksukomisjoni kaasistujailks Paul Magi, Gustav Haring; asemikeks Jefim Vinogradov, Anton Pedassaar.

Tulumaksukomisjoni kaasistujaks Ernst Nassar, asemikuks Alfred Krasna.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Kaubandus-tööstuskoja juhatuses ja direktor Leedusse

Leedu Kaubandus-tööstuskoja ja käsitöökoja uus hoone õnnistamisele 17.—19. veebruarini sõidavad Kaunasesse Kaubandus-tööstuskoja juhatuses Joakim Puhk ja koja direktor Valdemar Simsi vart.

Koja esindajail on muuhulgas Kaunases nähtud ette läbirääkimisi Leedu majandusringkondadega mõlema maa vahelise kaubavahetuse küsimuses.

Kaubandusliku kutseoskuse küsimusega Soomes

käisid tutvumas koja nõunik A. Mändvere ja sekretär A. Lahe, kes tutvusid lähemalt Soome sellekohaste ideeliste organisatsioonide tiritustega ja viimaste poolt ülalpeetava Mäügi- ja Reklaamikooli tööga, mil pilkemalt on peatutu meie lehes teisel. Samuti tutvuti ka era-kaubanduse huvides Soomes tehtava propagandaga. Koja ametnikele osutasid suurt tähelepanu Soome jaekaubameeste juhtivad isikud.

Stettini tööstus-kaubanduskoja esindaja Tallinnas

Veebruarikuu algul viibis Tallinnas Stettini tööstus-kaubanduskoja suur- ja väliskaubanduse osakonna juhataja ning sama koja häälekandja „Ostseehandeli“ peatoimetaja dr. W. Treichel, keda vastu võttis Kaubandus-tööstuskoda.

Dr. Treichel, kes on ühtlasi majandusgrupi „Suur-, import- ja eksportkaubandus“ Baltimaade ja Soome osakonna asjaajaja, oli huvitatud rea Eesti ja Saksa kaubavahetuse puutuvate küsimuste lahendamisest ning tal oli selles asjas läbirääkimisi majandusministri L. Sepa, Eesti Panga presidendi J. Jaaksoni, K.-t. koja esimehe J. Puhki ja üksikute teiste juhtivate eesti majandustegelastega. Samuti oli dr. Treichel huvitatud mõnest suuremast Eesti käitistest ning sel otstarbel külastas ta Kaubandus-tööstuskoja tööstusseksioonide sekretäri saatel A/S. Jaak Puhk ja Pojad firmat, A/S. Balti Puuvillavabrikut ning Kopli telliskivitehast.

Eesti ja Daani kaubanduslikest läbirääkimistest

võttis Kaubandus-tööstuskoja poolt osa koja direktor V. Simsi vart.

Delegatsioonide vahelised Tallinnas peetud

kaubanduslikud läbirääkimised lõppesid esialgu läinud nädalal. Lahtiseks jäänud küsimusi selgitavad mõlemate maa valitsused.

Nahatöösturite päevamuresid

Neil päevil pidas Üleriiklik Nahatöösturite ühing oma korralise aastapeakoosoleku. Nimeetatud ühning asutati möödunud aastal ja ta ümber on koondunud kõik suuremad kodumaa toornahatööstused, mille tõttu ühning võib edaspidi meie nahatööstuse arengule mõjuvalt kaasa aidata.

Üle riigi kokkutulnud nahatöösturid, arutades oma päevamuresid, leidsid, et toornaha ümber-töötamise alal tegutsemine on viimastel aegadel muutunud üha raskemaks. Omavaheline terav võistlus ja järjest uute väiketööstuste juuretekkimine, kes kauba kvaliteedile vähe rõhku panevad, on hinnad äärmiselt alla surunud. Toornaha sissevedu välismaalt, kus veiste suu- ja sõratõbi laialt levinud, on ühenduses suurte raskustega.

Kodumaa toornaha hinnad hoitakse vastavate määruste abil kõrgel, kõrgemal kui maksavad head välismaa toornahad. Ka ägavad tööstused raske maksukoorma all. Toornahatööstuste maksumis on võrdlemisi kõrge. Elavaid mõttevahetusi tekitas Majandusministeeriumi poolt lähemal ajal kehtima panna kavatsetav välismaa toornahkade kontingentide süsteem. On loota, et nimetatud süsteemi maksmapanev kuga omavaheline võistlus võtab vahest terve ma kuju.

Kuressaare eramerekooli majanduslike raskused

Viimasel ajal on jällegi üles kerkinud Kuressaare „J. Teär'i“ nimelise eramerekooli küsimus. Möödunud aastal otsustas Haridusministeerium muuta tähendatud kooli omavalitsuse poolt ülalpeetavaks kooliks, missugust sammu tervitati kõigil meie laevandusringkondade poolt lootuses, et niitüüd lõpevad majanduslikud mured, millega too õppeasutus juba kauemat aega on pidanud võitlema.

Kahjuks pole see lootus senini täitunud ja kooli ülevõtmine maavalitsusele venib põhjusel, et Haridusministeeriumil puuduvad summad eelklassi õpetajatele palga maksmiseks, missugused summad olevat kulunud muudeks otstarveteks.

Arvestades meie laevanduse pidevalt kasvavat mõju majandusel ja eriti laevanduse suurt osatähtsust meie saartel on Kaubandus-tööstuskoda pöördunud märgukirjaga Haridus-ministeeriumi poole, paludes leida abinõusid selle kooli õppejõudude palkade riigi kanda võtmiseks ja kiirustada kooli ülevõtmisega maa-valitsuselle.

Üksikuid arve eelolevalt Leipzigi messilt

Juba senised andmed näitavad, et käesoleva aasta 5.—18. märtsini toimival Leipzigi messil väljapanekute arv ületab 1938. a. arvu. Allpool toome illustratsioonina väljapanijate arvu üksikutel aladel, ja nimelt:

Mänguasjad	— 500
Maja- ja köögiiristad, metallkaubad ja valgustuskehad	— 970
Klaas-, portselan-, kivi- ja savi-kaubad,	— 500
Õlismetall, ehteasjad ja kellad	— 280
Mööblid	— 330
Pudu- ja moekaubad	— 510
Nahhakaubad, reisitarbed ja kohvrid	— 300
Kunsttööstuslikud tooted	— 750

Paberikaubad, pildid, raamatud, kirjutus- ja bürootarbed ning kirjutusmasinad	— 790
Muusikariistad	— 90
Tekstiilkaubad	— 660

Brüsseli rahvusvaheline muster-mess

Peetakse käesoleva aasta 12.—26. märtsini. Siin on soodus võimalus tutvuda kõrgesti arenenud Belgia tööstusega kui ka teiste riikide väljapanekutega. Lähemaid teateid messi üle annavad Belgia diplomaatlikud ja konsulaaresindused.

Näitus „Moodne elamu“

mis korraldatakse eeloleval kevadel Tallinnas 13.—18. maini, näib kujunevat üle ootuste laenuatuseks. Näituse korraldajale a.-s. „Näitusele“ on oma lahket kaasabi ja koostööd lubanud rida vastavaid organisatsioone ja asutusi. Rida tuntuimaid elamute ehituse ja nende sisustamise alal tegutsevaid ettevõtteid on näitusel esinamiseks juba soovi avaldanud. Peale väljapanemisele eksponaatide näitusel tahetakse püstitada näitena moodsad korterid vastava ja ajakohase sisustusega.

Äride register

Jaauarikuu esimesel poolel

registreeritud muudatused (järg):

76. K. A. Rütman & Co asukohaks Tallinn, Pärnu mnt. 9.
77. Nadežda Saare valmisriidekaupluse asukohaks Tallinn, Laada pl. 31 (enne Laada pl. 47).
78. Hans Saul'i toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Turu 32 (enne Tähtvere 38).
79. Elfriede Scheer lõpetanud oma tööstuse saaduste müügi autolt; Tallinnas, Pühavaimu 8, asetsevat posamenditööstust peab edasi firma all: Posamenditööstus „Priima“ E. Scheer.
80. Johannes Schmidt jätkab äritegevust avades Tallinnas, Pärnu mnt. 117 lihakaupluse firma all „Johannes Schmidt“.
81. Adele Sepik jätkab äritegevust avades Tuhala v., Nõrava k. toiduainetekaupluse firma all „A. Sepik“.
82. Karl Silla k'i nahakaupluse asukohaks Tallinn, Laada pl. 162 (enne Laada pl. 177).
83. August Siniväli puust majapidamistarvete tööstuse, mis asub Tallinn, Raudtee 29—12, firmaks: Puutööstus „Ekas“ A. Siniväli“.
84. Jaan Suija lõpetanud Tallinnas, Lille 27—3 kahelt autolt koloniaal- ja pudukauba müügi ning avanud Valgas, Vabaduse 8 koloniaal-kaupluse ja autolt šokolaadi ja kompekide müügi E. V. piires firma all „Jaan Suija“.
85. Prokopi Suvistild'i kaltsude sorteerimise tööstuse asukohaks Valga, Viljandi 51 (enne Viljandi 3).
86. Aleksander Stimmer'i kellakaupluse asukohaks Pärnu, Laidoneri 11 (enne Tallinna mnt. 4).
87. Konstantin Talfeldti perekonnanimeks „Talvi“ ning tema Undla vallas Kadriinas asetseva pagariäri firmaks „Konstantin Talvi“.
88. Tallinna Ühine Ekspresside Selts, Tallinn, Raekoja pl. 18—6, lahkunud juhatuse liige Ado Kuljus, juhatuse liikmeks valitud Eduard Pikka.
89. Parfen Tarasevitš jätkab äritegevust avades Pärnus, Promenadi 18 toiduainetekaupluse firma all „Parfen Tarasevitš“.
90. Naha- ja talurahvatarvete kauplus „Odav“ Andrei Tarn, asukohaks Haapsalu, Posti 2 (enne Posti 4).
91. A/S. Tartu Pank, Tallinn, Kinga 1, juhatuse liikme Felix Tannebaumi perekonnanimeks „Tanner“, prokuura (teise allkirja õigus) antud peapanga nimel allakirjutamiseks Georg Amberg'ile ja Tartu osakonna nimel Ilmar Peet'ile.

92. Katarina Tilk jätkab äritegevust avades Tallinnas, Tatari 18—5 pesumaja firma all „Katarina Tilk“.
93. Felix Treder jätkab äritegevust avades Tallinnas, Pärnu mnt. 16—16, nahkkindatööstuse firma all: Nahkkindatööstus „Elegant“ F. Treder.
94. Niina Tšentropova perekonnanimeks „Kosemets“ ning tema Tallinnas, Pärnu mnt. 26 asetseva puuvilja- ja maiustustekaupluse firmaks „N. Kosemets“.
95. Johannes Tuulmets jätkab äritegevust maiustuste en-gros müügi alal autolt firma all „Joh. Tuulmets“, Tallinn, Endla 49—14.
96. Adolf Tõnurist avanud Vao vallas, Kiltis segakaupluse ja üle toonud kudumistööstuse Antslast, Jaani 30 Kiltsi alevikku ning peab mõlemaid ettevõtteid firma all „A. Tõnurist kudumistööstus ja segakauplus“.
97. Karl Tähti pagariäri asukohaks Meeri v., Nõo al. (enne Tartu, Tähe 132-b).
98. Vilhelm Vagner jätkab äritegevust, avades Tallinnas, S.-Karja 18, laste valmisriiete kaupluse firma all „Vilh. Vagner“.
99. Ernst Veersalu avanud telliskivitööstuse Rakveres, Tööstuse t., saeveskit Rakvere vallas peab edasi.
100. Marie Veltmann lõpetas Tapal, Jaama 1, söögisaali ja avas Elvas, Kesk 21, liha- ja vorstikaupluse firma all „Marie Veltmann“.
101. Gustav Viisbergi ees- ja perekonnanimeks Ain Viispere ning tema Tallinnas, Vilmsi 45 asetseva toiduainetekaupluse firmaks „A. Viispere“.
102. Tallinna Viilitööstus E. Viisileht & Ko, Tallinn, Niguliste 14, täisosaniku Leida Raadik'u perekonnanimeks „Viisileht“.
103. Martin Viks lõpetanud ainuisikliku äripidajana pagariäri pidamise Tallinn. Lembitu 29, samas asetsevat pagaritööstust peab edasi.
104. Tekstiiltööstus B. Vinterfeldt, asukohaks Tallinn, Merepuiestee 17 (enne Tartu mnt. 49).
3. Juhan Alaots, Tartu, Fortuna 1, vana kraamikaupluse.
4. Sadulasepatöökoda Arnold Aljas, Tallinn, Narva mnt. 8.
5. Kaalutööstus „Taara“ J. Allimann & O. Altok, Tallinn, Narva mnt. 43.
6. Reedik Arm, Lümmada v., Atla k., segakauplus.
7. Andres Avikson, Tori v., jahuveski.
8. Tõmbelukutööstus „Edu“ Birk, Tallinn, Rataskaevu 22—12.
9. Aleksandra Dotsenko, Rakvere, Pikk 3, toiduainetekauplus.
10. Helgi Eessalu, Pärnu, Kanaali 7, toiduainetekauplus.
11. August Ehrberg, Tallinn, Saali 5, kingsepatöötuba.
12. H. Ermann, Raasiku v., Raasiku alevik, segakauplus.
13. E. Freiberg, Tallinn, Kesk-Kalamaja 10, elektritarveteäri.
14. R. Freimann, Paldiski, Poska 17, valmisriieteäri.
15. Madis Fuchs, Vesneri v., lina ja vilja ostumüügi-äri.
16. Kaaren Graun, Rakvere, Seminari 23, toiduainetekauplus.
17. A. Grünfeldti toiduainetekauplus, Kurssaare, Kauba 17.
18. M. Hansmit, Tartu, Tähe 122, toiduainetekauplus.
19. A. Hendrikson, Sindi, Vee 2, einelaud.
20. A. Herkauch, Tallinn, Dunkri 2, elektrinstallatsioonitööd.
21. N. Hint, Tallinn, Uus 13, toiduainetekauplus.
22. Ida Hirvesoo, Luunja v., talurahvatarveteaupluse.
23. M. Holland, Tallinn, Tartu mnt. 8, puuviljakauplus.
24. Enn Iiling, Tallinn, Luha 33-a, mööblitööstus.
25. Matalie Jaansoo, Pärnu, Brackmanni 1, pesuõmblustööstus.
26. „Estonia“ einelaud Nikolai Jakovlev, Tallinn, Estonia pst. 6.
27. Kirill Jantson, Pärnu, Riia 143, toiduainetekauplus.
28. Karl Johanson, Antsla, Tuletõrje 14 jahuveski ja Tuletõrje 16 villakraasimis- ja ketramistööstus.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Alice Adams, Pada v., Sonda, segakauplus.
2. A. Aedsalu & Ko, Tallinn, U.-Tatari 19—2, kaupade esindus ja en-gros müük autost.

Käesolevaga teatan lugupeetavale ostjaskonnale, et **võitsin üle**

„Õisu juustu- & võitsentraali“ ja esinduse

Tallinna ja Nõmme äride varustamiseks Õisu piimasaadustega. Lootes ka edaspidi senist usaldust lugupeetavalt ostjaskonnalt,

„Juustu- & võitsentraal“
ja Õisu müügiesindus.
Müürivahe 16, tel. 446-29

H. Oit

Peenviinad ja maiustused
Kopli t. 2, tel. 475-49

29. Vilhelm Josephthal, Tallinn, Lai 49—3, käekottidete tööstus.
30. K. Juhhat, Tallinn, Telliskivi 1—4, sillustustööd.
31. Helmi Jõgiste, Kiviõli, Kiriku 4, toiduainetekauplus.
32. A. Jänes, Tallinn, Roosikrantsi 16, kooli- ja kontoritarveteäri.
33. A. Jööri, Kuigatsi v., segakauplus.
34. Emilie Jürisson, Pärnu, S.-Kuke 36, toiduainetekauplus.
35. Hilda Kaime, Tartu, Riia 17, jalanõude tööstus.
36. K. Kala, Tartu, Puiestee 79, toiduainetekauplus.
37. Johannes Kaldas, valmisriieteäri „Elegant“, Pärnu, Laidoneri 6.
38. Anna Kaljo, Haapsalu, Uus-Sadama 1-a, toiduainetekauplus.
39. L. Karschenstein, Tallinn, Harju 23, valmisriiete- ja moekaupadeäri.
40. Vihmamantlitetööstus „Estomantel“ L. Karschenstein, Tallinn, Dunkri 12.
41. M. Kastra, Tallinn, Alberti 12, koolitarvete- ja mänguasjadekauplus.
42. L. Kirnmann, Tallinn, Imanta 36, loomade ülesost ja eksport.
43. P. Klettenberg, Tuhalaane v., jahuveski.
44. E. Kolk, Tartu, Võidu 11, kübaratööstus.
45. Olga Kreek, Küti v., Viru-Jaagupi, kanamunade ost-müük.
46. M. Kreil, Tartu, Raekoja 27, toiduainetekauplus.
47. J. Kress, Tallinn, Lennuki 34, toiduainetekauplus.
48. A. Krevald, Tallinn, Tornimäe 5—1, kalasoolamise tööstus.
49. E. Kuldkepp, Võhma, Tallinna 19, pudukauplus.
50. Savitööstus J. Kull, Tallinn, Üläse 12.
51. A. Kuslapuu, Elva, Keskk 4, kirjutusmaterjali- ja pudukauplus.
52. Jaan Kuuse, Tallinn, Girgensoni 7, kingsepatöökoda.
53. Milli Kuuskler, Nõmme, Kaevu 15—1, toiduainetekauplus.
54. Maria Kuusk, Tartu, Saekoja 7, toiduainete- ja piimakauplus.
55. Anna Laur, Haapsalu, Sadama 6, toiduainetekauplus.
56. Elisabeth Leinbock, Võru, Katarina 9, kirjutusmaterjali- ja -tarvetekauplus.
57. H. Leosk, Kuigatsi v., Priipalu, talurahva-tarvetekauplus.
58. A. Looberg, Tallinn, S.-Tartu 18, pudukauplus.
59. Ölme Luik, Mõisaküla, Pärnu 39, toiduainete- ja kirjutusmaterjalikauplus.
60. Karoline Lukk, Pärnu, Rähna 7, toiduainetekauplus.
61. A. Luviššuk, kaubanduskontor „Cellakon“, Tartu, Kalevi 20.
62. Pudu- ja moeäri „Virge“ Meeta Madisov, Tallinn, Paldiski mnt. 3.
63. Karl Martins'i kauplus ja plekisepatööstus Paide, Pärnu 3.
64. „J. Meerits“, Tallinn, Liivaläia 52, vooditööstus ja Tallinn, Maakri 6 voodikauplus.
65. Emma Merka, Tallinn, Dunkri 19, toiduainetekauplus.
66. Anne Murel, Tallinn, Kaupmehe 28, kohvik.
67. R. ja M. Mägi, Nõmme, Hiiu 8, toiduainetekauplus.
68. Anna Männikson, Vändra alevikus, pagariäri.
69. Ludmilla Nõmm, Tori v., Riisa k., segakauplus.
70. Juuli Orav, Rakvere, Pikk 13, mööblikauplus.
71. Ludmilla Otterklau, Kiviõli, Koidu 1, toiduainetekauplus.
72. Melanie Palts, Kuressaare, Pärna 46, segakauplus.
73. I. Paul, Tallinn, Kopli 5, põletispuudekauplus.
74. Helene Pihlakas, Tallinn, Saiakang 2, maiustuste müük.
75. Karl Polleri ja Jaan Vihuri jahu- ja saeveski, Massu v., Metsküla.
76. Nahakauplus M. Prööm, Tallinn, Laadaplats 172.
77. Marie Puhkan, Kohila v., Kohila al., segakauplus.
78. Jaan Puskar, Tallinn, Pärnu mnt. 32, pudukauplus.
79. Madis Rannasalu, Tallinn, Niidi 6, toiduainetekauplus.
80. Jüri Rebane, Türi, Viljandi 22, linnasetööstus.

FOTO

Parikas
TALLINNA

MEISTERFOTOGRAAFID
KUNINGA 1

PORTREED
GRUPID
SUURENDUSED

AVATUD:

ÄRIP. KL. 9—17
PÜHAP. „ 11—14
KÖNETR. 437-50

81. Peeter Rebane, Tallinn, Toompuiestee 32, puuhoov.
82. Arkady Reial, Suure-Jaani, Viljandi 2, pagariäri.
83. Koloniaalkauplus „Soliid“ Elisabeth Retsch, Kuressaare, Pruuli 10.
84. Juhan Rikko, Väana v., Orava k., toiduainetekauplus.
85. A. Roop, Tartu, Riia t. 42—2, fotolaboratoorium.
86. Johanna Roose ja Maret Eedra, Tallinn, Maakri 6, pudukauplus.
87. „Ruilo“ vesivarustus-keskküte Vold. Ruiso ja Ko, Tallinn, Kollane 5 (kontor Tallinn, Mundi 3—2).
88. E. Sabolotny, Rakvere, Laada 35, toiduainetekauplus.
89. A. Sandermat, Tallinn, Trepil 1, toiduainetekauplus.
90. Agathe Schotter, Tallinn, Koidu 74, raamatu- ja kirjutustarvetekauplus.
91. G. Sergo, Tallinn, Baikovi sild 1, laevade maakleri- ja speditsooniäri.
92. Richard Silvers, Pärnu, Laidoneri (Vee) tän. 5, saapakauplus.
93. „De-Ko-Ra“ Simm ja Mägi, Tallinn, Lai 4, dekoratsiooni- ja reklaamivahenditekauplus.
94. Jenny Soots, Tallinn, Volta 24, toiduainetekauplus.
95. Helmi Stuttenmeister, Tallinn, Magasini 8, mööblitööstus.
96. Liisa Särg, Kohila v., Kohila alevik, liha-kauplus.
97. Salme Sööt, Põltsamaa, K. Pätsi 6, pagariäri-kohvik ja pagaritööstus.
98. Johann Tamm, Pärnu, Riia mnt. 61, toiduainetekauplus.
99. Marie Tammik, Tallinn, Soo 21, toiduainetekauplus.
100. O. Tedderson, Tartu, Narva 109, agentuurbüroo.
101. Amalie Tietenberg, Tallinn, Tehnika 14, toiduainete- ja piimakauplus.
102. M. Tohver, Tallinn, Liivalaia 38, puutööstus.
103. Ida Tomasson, Sindi, Kooli 16, toiduainetekauplus.
104. Elisabeth Tondu juuksetööstus „Silva“ Tallinn, Kopli 2-a.
105. Joh. Treumund, Haapsalu, Kalda 11, söögisaal-kohvik.
106. August Uhl, Tallinn, S.-Karja 2, juuksetööstus.
107. Koloniaal- ja viinakauplus G. Valdmann, Laitse vald.
108. Toomas Vares, Kilingi-Nõmme, Pärnu 85, isiklik agent.
109. Jaan Vask, Kolovere-Kalju v., segakauplus.
110. Karl Vassar, naha- ja nõõrikauplus, Valga, Kesk 20.
111. L. Vedler, Tallinn, Öle 24, koloniaalveini- ja õllekauplus.
112. Kosmeetika, värvi- ja koloniaalkauplus R. Veinberg, Rapla v., Rapla alevik.
113. L. Viikmäe, Tallinn, Kreutzvaldi 8, puuvilja- ja maustustekauplus.
114. Therese Vohli, Tartu, Kuperjanovi 18-a, kirjutusmaterjali- ja puduari.
115. Nahkkindatööstus „Elegant“ Eugen Vöhrmann, Tallinn, Pärnu mnt. 16—16.

Aride register jaanuarikuu teisel poolel

Registreeritud uued firmad:

1. A. Aljaste, Tartu, Turu 52, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Anna Aljaste.
2. Ida Ambros, Tallinn, Lembitu 24, toiduainetekauplus.
3. Täisühing Andres ja Arnold Arrak, Tartu, Suurturg 13, pudukauplus; täisühing, täisosanikud Andres Arrak ja Arnold Arrak, ühingu osakapital Kr. 2.000.—
4. Esindused ja komisjoniäri „Kotva“ E. Beck, Tallinn, S. Karja 10—6, välismaa firmade esindused ja komisjon, ärip. Emil Beck.
5. Tartu alumiiniumivabrik Tav u/ü. H. Blumenthal ja Ko, Tartu, Võru 50—52; usaldusühing, täisosanik Herbert Blumenthal, ühingu osakapital Kr. 10.000.—, prokuristid (kollektiiv-prokuura) Erika Kelle ja Abram Steinbrecher.
6. Irene Bock, Erra v., Kiviõli, Kiriku 15, pudukauplus.
7. Helene Diener, Tallinn, Heeringa 22, toiduainetekauplus.
8. Oskar Eespeidi, Rakvere, Laada 21, segakauplus.
9. Osauhing „Eesti Pliiatsitööstus“, Pärnu Paju 7, pliatsitööstus; juhatus liikmed Eduard Raudsepp, Peeter Leppik ja Adele Raudsepp, põhikapital Kr. 20.000.—
10. Krohvimatitööstus „Erko“ H. Eevere & Ko, Tallinn, Volta 10, krohvimati- ja puutööstus; usaldusühing, täisosanik Henn Eevere, ühingu osakapital Kr. 3.000.—
11. Artur & Elsa Haabu, Tallinn, Pärnu 40, raadio- ja tehniliste kaupade müük; täisühing, täisosanikud Artur Haabu ja Elsa Haabu, ühingu osakapital Kr. 400.—
12. H. Heinsoo, Tallinn, Herne 3 (enne Tartu mnt. 8) pudukauplus, ärip. Hille Heinsoo.
13. E. Hinnno, Tallinn, Vene 8, akumulaatorite paranduse töökoda, ärip. Elmar Hinnno.
14. Ilja & Ko K.-ü. „Farmanil“, Tallinn, Pikk 41, keemiaainete-, ainiliinvärvi j. t. importeksport; usaldusühing, täisosanik Kusta Ilja, ühingu osakapital Kr. 3.000.—
15. Miili Ilves, Tartu, Narva 88, toiduainete- ja piimakauplus.
16. Aleksei Jallai, Vilo v., Pankjavitsa as., segakauplus.
17. Aleksander Jürgens, Torma v., Koimula k., segakauplus.
18. J. Jürgenson, Viljandi, Vaksali 28, toiduainetekauplus, ärip. Jaan Jürgenson.
19. Täisühing Kadai ja Molvõgin Raamatu- ja kirjutustarvetekauplus „Kultuur“, Tartu, Rütli 19; täisosanikud Friedrich Kadai ja Nikolai Molvõgin, ühingu osakap. Kr. 500.—
20. Paul Kala, Vana-Roosa v., jahuveski.
21. Voldemar Karu, Pärnu, Poska 42, tsement- ja mullatööd.
22. Juuksetööstus „Lux“ Kaumann ja Poot, Tallinn, Aia 5; täisühing, täisosanikud Harda

- Kaumann ja Aleksander Poot, ühingu osakapital Kr. 2.000.—.
23. S. Keegla, Tallinn, Liivalaia 3, puuhoov, ärip. Selma Keegla.
 24. Kunstsarve ümbertöötamine „Aldne“ Volde- mar Kelt, Tallinn, Endla 52, kunstsarvest esemed ja daamide võöd.
 25. Aktsiaselts „Keskassa“ Tallinn, S. Karja 18, krediitasutis, juhatuse esimees Kotri Hangelaid, juhatuse liikmed Georg Kõll ja Heinrich Uuemõis; prokuristid Artur Pahl- berg (esimene allkirja õigusega) ja teise all- kirja õiguslised Henn Hangelaid, Olinde Tallo ja Karl Sitska; põhikap. Kr. 1.000.000.—
 26. Joann Kivimägi, Tallinn, Raua 62—5, kingsepatöötuba.
 27. Albert Koost, Kuressaare, Pärna 38, rätse- patöötuba.
 28. Juhan Kollin, Tartu, Kivi 24, jalanõude- tööstus.
 29. Martin Koobas, Põltsamaa, K. Pätsi 6, pagari- ja kondiitriäri.
 30. Herbert Kraiss, Tallinn, Pärnu mnt. 99, söögisaal.
 31. O. Kulla, Tallinn, Raudtee 40, niidipooli- mistööstus, ärip. Oskar Kulla.
 32. H. Kurik, Tallinn, Kopli 8, puuvilja- ja maiustustekauplus, ärip. Hugo Kurik.
 33. Mihkel Kuusk, Kuressaare, Pikk 38, rätse- patööstus.
 34. August Laas, Haapsalu, Karja 11, pudu- kauplus.
 35. M. Laiõun, Haapsalu, Sadama 6, toidu- ainete kauplus, ärip. Mai Laiõun.
 36. Anna Lavi, Pärnu, Vilmsi 25, toiduainete- kauplus.
 37. G. Lelle, Pangodi v., Illi, vildivatitööstus, ärip. Georg-Andreas Lelle.
 38. Anastasia Leming, Petseri, Võru t. 12, segakauplus.
 39. Karl Luksep, Välisesinduse kontor, Tal- linn, Varblase 2, välisfirmade esindused (masinad, masinate osad, tehnilised kau- bad j. t.).
 40. Viljandi Sae- ja Jahuveskite Osauhisus „Lutsu Veski“, Viljandi, Mulgi 5, saeveski, jahutööstus ja tsemenditööstus; juhatuse liikmed Hans Luts (ühtlasi asjaajaja-direktor, Franz Ondruj, Aleksander Raks, põhikapital Kr. 50.000.—.
 41. Vl. Malts, Tallinn, Paldiski mnt. 31-a, sepa- ja lukusepatöökoda, ärip. Vladimir Malts.
 42. F. Manoim, Tallinn, Gonsiori 15, puuhoov, ärip. Fruma Manoim.
 43. L. Ment, Tallinn, Toompuiestee 32, puu- hoov, ärip. Leonhard Ment, prokurist Karl- Johannes Lauri.
 44. Henno Meriste, Tallinn, Müürivahe 36, piimakauplus.
 45. E. Miilberg, Tallinn, Luise 25, toidu- ainete kauplus, ärip. Emma Miilberg.
 46. Mart Murde, Tallinn, Rataskaevu 18, komisjonikontor (liikuva ja liikumata va- randuste ostu-müügi vahetalitus, inkasso) ühes oksjonisaaliga, prokurist Friedrich Hippus.
 47. A. Musto, Antsla, pagari- ja kondiitriäri, kohvik, ärip. Anna Musto.
 48. Karl Muuli, Tartu, Kalaturu 8, pruugitud asjade kauplus.
 49. Arnold Mägi, Tartu, Raekoja 38, mööbli- tööstus.
 50. H. Mägi ja E. Ruussaar, Tartu, Aia 11, lukusepa- ja mehaanikatööstus; täisühing, täisosanikud Herbert Mägi ja Evald Ruus- saar, ühingu osakapital Kr. 1.000.—.
 51. Elektrotehnikatöökoda „Valdur“ V. Män- nik, Tallinn, Paldiski mnt. 33, elektro- tehnikatöökoda (elektrokeevitamise transfor- maatorid j. t.), ärip. Voldemar Männik.
 52. O. Neeme, Nõmme, Jannseni 37, toidu- ainete kauplus, ärip. Olvi Neeme.
 53. Artur Oksenberg & Ko, Tallinn, S. Karja 17, koloniaalkauplus; usaldusühing, täisosa- nik Artur Oksenberg, ühingu osakapital Kr. 15.000.—.
 54. Jalanõudetööstus „Viking“ August Oro, Tallinn, Vene 17—4.
 55. Edgar Paidre, Petseri, Kaubarida 12, jala- nõudekauplus.
 56. Tööstus-kaubanduse agentuur „Alpa“ u/i. Pasternak, Allas ja Ko, Tartu, Suur- turg 15, igasugused äritehingud tööstuse ja kaubanduse alal; usaldusühing, täisosanikud Anatoli Allas ja David Pasternak, ühingu osakapital Kr. 3.000.—.
 57. F. Pisarev ja Poeg, Tallinn, Tartu mnt. 1, riidekaubamaja; täisühing, täisosanikud Feo- dor Pisarev ja Ivan Pisarev; ühingu osakapi- tal Kr. 2.000.—.
 58. Joh. Poolamets, Laitse v., Laitse as., koloniaalkauplus, ärip. Johannes Poolamets.
 59. Alinda Puskar, Tallinn, Pärnu mnt. 32, pudukauplus.
 60. E. Pärt, Tartu, Võidu 6, kummi- ja par- fümeeeriakauplus, ärip. Evgenia Pärt.
 61. Ester Raap, Tõrva, Valga 14, söögisaal.
 62. Helene Raja, Tartu, Kuperjanovi 24, söögi- saal.
 63. H. Riedel, Tartu, Ülikooli 36, fototööstus, ärip. Heinz Riedel.
 64. Puuhoov „Küte“ N. Ring ja J. Mas- lanski, Tallinn, Liivalaia 85; täisühing, täisosanikud Nalfitali Ring ja Jeehil Mas- lanski (Maslianski), ühingu osakapital Kr. 500.—.
 65. S. Roots, Tallinn, Endla 40, majatarvete-, kirjutusmaterjali- ja mänguasjadekauplus, ärip. Sigrid Roots.
 66. Heinrich Rosenstein, Voka v., Toila, apteek.
 67. Mihkel Rubli, Rakvere, Seminari 23, toidu- ainete kauplus.
 68. Riidekauplus Karl Ruus, Paide, Pikk 2, firma prokurist Vladimir-Voldemar Ruus.
 69. Kangur H. Räämet, Tallinn, S. Patarei 9, käsitelgedel riide kudumine, ärip. Harry Räämet.
 70. Leopold Saarnok'i jahu- ja saeveski, Märjamaa vald, Märjamaa alevik, Veski 3.
 71. Küttepuude ladu ja müük H. R. Sachsen- dahl ja Ko, Tartu, Vaksali 1-a; täisühing, täisosanikud Herbert Sachsendahl ja Alek- sander Raskasov, ühingu osakapital Kr. 3.000.—.
 72. Tõmblukudetööstus „Edu“ S. Schur, Tal- linn, Rataskaevu 22—12, ärip. Sachari Schur.

73. Valter Seim, Meremäe v., Sega k., sega-kauplus.
74. M. Seppel, Tallinn, U. Sadama 8, toiduainetekauplus, ärip. Mihkel Seppel.
75. U. Silvere Koopa Kohvik „Ko-Ko“, Tartu, Gustav-Adolfi 5, ärip. Udo Silvere.
76. Ivan Smirnov, Petseri v., Salesje k., sega-kauplus ühes õlle müügiga.
77. Theodor Tamm, Kilingi-Nõmme, Pärnu 53, jahu-, vilja- ja toiduainetekauplus.
78. F. Tammets, Tallinn, Pärnu mnt. 96 (enne U. Kalamaja 9-d) jalanõudekauplus, ärip. Ferdinand Tammets.
79. Keemiatööstus A. J. Tennyson, Tallinn, Madara 2, saapakreemide, määrde, seepide, patareide j. t. valmistamine, ärip. Aleksander-Johannes Tennyson, prokurist Georg-Ernst Tennyson.
80. L. Tiido, Tallinn, Bekkeri as. 30, toiduainetekauplus, ärip. Liisa Tiido.
81. Voldemar Tishland, Tartu, Auriku 1, pruugitud asjade kauplus.
82. Traksmaa ja Oras, Tallinn, Graniidi 8-a—14, petrooleumi müük autolt; täisühing, täisosanikud Hans Traksmaa ja Johannes Oras, ühingu osakapital Kr. 400.—.

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE

7. veebruaril 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		
kuld: rahas ja kangides	34.309.035.85	
välisraha	15.645.596.82	
2. Vahetusraha	1.414.649.49	
3. Sisevekslid:		
kaubavekslid	9.374.835.58	
põllumajandusl.	1.793.422.91	
metsatööstusl.	28.605.33	11.196.863.82
4. Laenud:		
valitsusele	—	
teistele *)	11.961.149.45	
5. Kinnis- ja vallasvara	3.450.297.27	
6. Muud aktivad	32.427.467.27	
	<u>110.405.059.97</u>	

1. Põhikapital	5.000.000.—
2. Tagavarakapital	1.080.455.23
3. Jooksvad kohustused:	
a) pangatähed liikvel	49.091.542.—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	18.340.579.35
pankade	13.063.695.88
teised	2.374.781.86
4. Muud passivad	33.779.057.09
	<u>21.454.005.65</u>

110.405.059.97

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 60,28%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 763.369.92.

JUHATUS

Eesti riigilippe

villaseld ja puuvillaseld mitmesuguses suuruses
suurel ja väikesel arvul soovitab
Tallinna puuvillariidekauplus

Joh. Laidna V. Karja 12,
tel. 445-48.

Välisbörsid

	L O N D O N										
	26. I	27. I	28. I	31. I	1. II	2. II	3. II	4. II	6. II	8. II	9. II
Dollar . . .	4.6753	4.6753	4.6765	4.6793	4.6793	4.6784	4.6784	4.6793	4.6840	4.6890	4.6884
Saksa mrk. .	11.690	11.655	11.650	11.665	11.660	11.657	11.655	11.655	11.675	11.684	11.682
Soome mrk. .	226.80	226.80	226.80	226.80	226.82	226.80	226.80	226.80	226.80	226.80	226.80
Rootsi kr. .	19.415	19.410	19.407	19.408	19.408	19.408	19.408	19.405	19.405	19.405	19.408
Daani kr. . .	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400
Norra kr. . .	19.902	19.902	19.903	19.903	19.902	19.902	19.902	19.903	19.903	19.903	19.902
Latt	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Litt	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75
Floriin . . .	8.6631	8.6975	8.72	8.6750	8.6975	8.6937	8.6962	8.6812	8.6743	8.6975	8.6987
Frank	176.96	176.97	176.97	177.—	176.98	176.95	176.95	176.95	177.01	177.01	177.01
Helveetsia fr.	20.710	20.715	20.717	20.712	20.717	20.718	20.722	20.702	20.730	20.697	20.690
Belga	27.652	27.652	27.657	27.677	27.690	27.693	27.722	27.712	27.732	27.742	27.785
Liira	88.87	88.87	88.85	88.98	88.95	88.95	88.93	88.93	89.—	89.07	89.10
Slott	24.75	24.75	24.75	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81
Tšehhosl. kr.	136.37	136.50	136.37	136.50	136.43	136.43	136.43	136.50	136.68	136.93	137.—
Pengö	23.62	23.62	23.62	23.62	23.62	23.62	23.62	23.62	23.62	23.62	23.75
Besti kroon .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Tšerv.	24.78	24.78	24.78	24.81	24.81	24.79	24.79	24.79	24.81	24.84	24.84
Peseeta . . .	100.—	100.—	100.—	100.—	100.—	100.—	100.—	100.—	100.—	100.—	100.—
Kuld p. u. .	148 sh. 8 d.	148 sh. 8 1/2 d.	148 sh. 8 1/2 d.	148 sh. 6 d.	148 sh. 7 1/2 d.	148 sh. 7 1/2 d.	148 sh. 7 1/2 d.	148 sh. 7 d.	148 sh. 5 1/2 d.	148 sh. 4 d.	148 sh. 3 1/2 d.
Höbe " " .	20 1/8	19 15/16	20 3/16	20/—		19 15/16	20/—		2 1/16	20 1/16	20 1/8
Plaat. " " .								115—120			

	B E R L I I N										
	26. I	27. I	28. I	31. I	1. II	2. II	3. II	4. II	6. II	8. II	9. II
Naelsterling .	11.655	11.655	11.655	11.670	11.660	11.660	11.660	11.665	11.675	11.685	11.685
Dollar	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Soome mk. . .	5.140	5.140	5.140	5.145	5.140	5.140	5.140	5.140	5.145	5.150	5.150
Rootsi kr. . .	59.98	60.—	60.01	60.12	60.04	60.04	60.05	60.08	60.13	60.18	60.18
Daani kr. . . .	52.03	52.03	52.03	52.10	52.05	52.05	52.05	52.07	52.12	52.17	52.17
Norra kr. . . .	58.56	58.55	58.55	58.63	58.58	58.58	58.58	58.60	58.65	58.70	58.70
Latt	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Litt	41.98	41.98	41.98	41.93	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Floriin	134.70	134.12	133.85	134.80	133.98	134.17	134.14	134.16	134.65	134.37	134.37
Frank	65.85	65.85	65.85	65.95	65.90	65.90	65.90	65.95	66.—	66.—	66.05
Helveetsia fr.	56.34	56.30	56.25	56.32	56.28	56.27	56.26	56.28	56.31	56.37	56.53
Belga	42.15	42.15	42.15	42.14	42.13	42.12	42.08	42.08	42.10	42.12	42.13
Liira	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Tšehhosl. kr. .	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
Eesti kr. . . .	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

10. II 1939. a.

		Kroonid.		Kroonid	
Nisupüütl (hinnad on arvatud				Poolsõre	100 kg 41.—
tühes valge puuvillase kotiga):				Sõre	" 42.—
„Sampo“	100 kg	26.—		Manna	" 42.—
„Kungla“	„	32.—		Rukkijahu	100kg 18.20—19.50
„Kalev“	„	34.—		Rukkipüütl	" 26.00—27.00
„Eesti parem“	„	39.—		Nisu pehme — sõre	26.00—41.00
„Granular“	„	37.—		Kaerahelbed	32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni pooli koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 8. II 1939. a.

	Kroonid.		Kroonid.
J. Puhk ja Pojad suurveski:		Raudvits	100 kg 26.00—33.—
Jahud: rukki	100 kg 18.20—19.50	Raudplekk	29.00—35.—
„ pütül	26.00—27.00	„ tsingitud	41.00—46.—
„ nisu, pehme—sõre	26.00—42.00	Raudtalad	19.00—19.50
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg —.32	Teras, talla, ree	25.—
A/S. Rotermanni teh.:		„ vedru	32.—
Jahud: rukki	100 kg 18.50	„ valu	—90.—1.—
„ pütül	27.—	Malm nr. 2	8.80
„ nisu, pehme — sõre	25.50—42.00	Inglitina	460.00—470.—
Nisu	22.00—23.00	Seatina	40.00—45.00
Rukis	16.00—17.00	Vaskplekk, punane	180.00—240.—
Kaerad, sõõda	12.00—13.00	Vaskplekk, valge	160.00—200.—
Odrad, toidu	16.00—17.00	Tsinkplekk	75.00—80.—
Seemned: ristikehina, pun. hil.	—	Masinaõli,	21.00—22.—
Herned, toidu, rohelist	21.00—30.00	„ Ameerika	—
Riis, Burmah II	46.00—47.00	Mootoriõli, Ameerika	38.00—70.—
Kartulitärklis „Supérieur“	28.—	„ Poola	—
Siirup, kartuli, 42 ^o / _o	31.00—33.00	Autoõli, Ameerika ja Daani	42.00—135.—
Glükos	31.00—33.00	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Margariin, kodumaa,	69.00—75.00	teõli, tsistern.	1000 kg 65.00—70.—
Kakao, Hollandi	1 kg 1.80—2.40	Tsilindriõli, Ameerika	100 „ 30.00—50.—
„ Eesti	1.00—2.30	Nafta, Vene	12.00—12.50
Kohv, Rio, Santos jne.	2.65—3.30	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	14.00—15.00
„ Kesk-Ameerika sordid	4.75—5.75	„ Ameerika „	—
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	5.60—6.—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	5.00—5.50	tööst. segabensiin, fr. Tallinn, netto ltr.	—32
Sidrunid	kast 19.—21.—	Autobensiin	—32
Apelsinid	22.—	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin „Estolin“,	
Suhkur, peenike, Inglise	100 kg 46.00—46.25	tsistern. tr. Tall. ühes teedemaks.	—32—34
„ Poola	45.50—45.75	Bensiin, I s., välisbensiin	—34—35
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Pesusooda, kodumaa	100 kg 8.50—9.00
„ Irboska ja Narva	2.70—2.90	Seebikivi	28.25—29.25
„ „ Saksa, fr. Tallinn	2.50—2.70	Värvid, nigros, vees sulav, välism. 1 kg	6.50
„ „ Vene	2.50—2.70	„ tsinkvalge, välism. 100 „	39.00—45.—
Heeringad: Šoti „Matties“, Isort tünn	43.00—46.00	„ tinavalge, „	79.00—83.50
„ „Matfulls“	44.00—48.00	„ ooker, „	19.00—24.—
Liha, sea, I sort	1 kg 00.63—00.78	Tsement,	
Liha, looma, I sort	00.38—00.58	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere 5.85	
Õlikoogid, linaseemne	100 kg 13.50—14.25	„ paberikottides	5.15
Sojatangud	14.75	Kriit, pestud	100 kg 4.00
Nisukliid	10.—	Kivitõrv	14.00—22.50
Maapähklikoogijahu	15.—	Puutõrv	20.—
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn	1000 kg 35.—	Lubi, Tallinn,	1000 33.—
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn	29.—	„ fr. Tamsalu	22.—
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg 50.—	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska	30.—
Kütteturvas (A/s., „Eesti Turbat.“)	10.—	„ krohvimise, fr. v. Tallinn	42.—
Põlevkivi, netto	9.—	Telliskivi, Is., fr. Tallinn	1000 tk. 47.—
Kütteõli, vaadi viisi, netto	100 kg 6.70	Silikaat, Is., fr. vabrik	40.—
Raskeõli A. B. C.	8.—	Tulitikud, originaalkast (5000	
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		toosi)	kast 125.—
„ tünnid br.	9.75	Tallanahk, Eesti nahast	1 kg 2.30—2.70
Asfalt emulsioon	„ netto „ 10.25	Tallanahk, Ameerika, I s.	2.60—2.90
Asfaltmastiks	„ „ 5.75	Linaseemneõli	100 kg 59.—
Katuselakk, vaatides, „ br.	10.25	Värnits	100 kg 59.—
Fenolaat, „ „ netto „	5.25	Piirib, puh., eksp. (ekskl. v.) fob. Tall. hl/alk. 33.00—35.00	
Karbolineum „Estokarbolineum“		Paber, rotatsiooni	100 kg 23.20
A. B. C. netto	8.75—11.75	Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr. 0.52—0.62
Raualakk, netto	100 kg 16.75	„ Mitkal	0.40—0.53,5
Immutusõli D. C., netto	7.75—8.75	L a m b a v i l l 15. VIII 36. a.	
Maanteõli	7.00	„ I sort	1 kg Kr. 3.55
Viljapuu-karbolineum, netto	ltr 0.30	„ II „	2.80
Mootorpetrooleum,	kg 0.15,5	„ III „	2.05
Mootornafta	0.12,5	V õ i. 6. II 1939. a. Tendents: kindel.	
Diiselnaftha	0.12,5	1. sort 1 kg Kr. 1.79, mis on tuln. sisse 30. I—5. II 1939. a.	
Putukamürk „Puttox“	1.50	L a m b a l i h a 8. II 1939. a.	
Raud, sordi	100 kg 21.50	Eksportitava värskelambaliha hind Tallinna tapa-	
Raud, latt	21.50	majades headuse järgi 85—90 senti kg.	

				Kroonid
Peekonsigade nädalahinn. Tallinnas 3. II 1939. a.				
Peekonsigade tapakaal: 6. II 1939 — 12. II 1939. a.				
	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.90	0.85	0.79	
55,5—59 "				
72,5—75 "	0.85	0.81	0.75	Siseturu-
75,5—80 "	0.81	0.77	0.74	hinnad

Elussigade hindadeks noteeriti:

90—120 kg raskused	61 s.	eluskaalu kg.
121—160 " "	67 " "	" "
161 ja raskemad	61 " "	" "

K a n a m u n a d. Tendents: siseturumun. vaikne
3. II 39. ekspordimun.

1 kg ekspordimun fr. kogumispunkt	Kr. 1.25
1 " siseturumun " "	Kr. 1.20

P i i m. 6. II 1939. a.

Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	13 s. ltr.
I valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	12 " "
II valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	11 " "
II valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	10 " "

Juust. 30. I 39. Tendents: kindel.

Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn

Eksportjuust:		Siseturujuust	
Šveitsi juust kuni 80 kg ratas ja üle			
sort 12 A 120 senti kg	110 s. kg	Šveitsi 0.85—1.20	
" 12 B 117 " "	107 " "	Holl. 1.00—1.10	
" 11 A 118 " "	108 " "	Backst. 1.00—1.10	
" 11 B 115 " "	105 " "	Tilsiti 1.07—1.15	
" 10 A, B, C 106 " "	106 " "		
	Konserv. 35% rasva	105—110	
	45% " "	130—135	
	50% " "	140	

L i n a d. 3. II 39. Tendents: püsiv.

Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
Lina, ristna R	140	135
hoffsdreiband HD	131	126
dreiband D	122	117
ordinäärdreiband OD	113	108
liivi ordinäärdreiband LOD	104	99
takupraak H	95	90

Takud I	1 kg	0.90
" II	"	0.80
" III	"	0.70
" ehituse	"	0.15—0.20

Kartulid. 6. II 1939. Tendents: püsiv.

Söögikartul: Virumaal	—	kv.
raudteejaamades	3.00—3.25	"
Seemnekartul: „Majesteet“	—	"
„Varajane kollane“	—	"
„Bintje“	—	"
„Yorgi hertsog“	—	"

Tööstuskart: tärklisv. 13—16 s. t. kg või piiritusevabrikuis 2.60—3.20 "

K a l a d. Ekspordikõlvulised fr. rannik. 6. II 1939.

Lõhe (marjaga) värske, kaal alat. 6 kg. —	Tend.: —
Lõhe (niisaga) värske, kaal alat. 6 kg —	
Angerjas, elus, rändangerjas, kaal alates 400 g.	

		Kroonid
— s. kg.		Tendents: —
—do— elus, paigaangerjas,		" "
Koha, värske, alates 38 cm, kaal kuni 1 kg 50 s. kg.		" "
Koha, kaal 1—3 " — " "		Tendents: rahulik.
Haug, mere, värske, valik 1—3 kg — s. kg.		" "
Haug, järve, valik 1—3 kg 30 s. "		" kind-l.
Latik, värske alat. 800 gr. 20 " "		" äraootav.
Aiasaadused. 20. I 39. a		

Õunad: sügissord. ekspordikõlv., pakkimiskuludeta fr. Tallinn

Sügissordised Tendents:

Antonovka-sordilised õunad

Jõhvikad: ekspordikõlv., fr. Tallinn, pakkimiskuludeta Tendents: püsiv.

Sigurid: ekspordikõlv., fr. kogumisp. 17 s. kg. Tendents: vaikne

Sibulad: ekspordikõlvulised. fr. kogumispunkt —17 Tendents: püsiv.

Kurgid: konservitud, ekspordikõlvulised, ca 5 kg plekknõu 2.75. Tendents: kindel.

K a s e i i n. 6. II 39.

Toorkaseiin I s. 1 kg fr. piimatalitus. Kr. —13. " II " " " " " —11.

Tendents: vaikne.

Toornahad 8. II 1939.

Hinnad on maksvad vastuvõtu punkt 19.—25. I 1939. a.

Hobusenahad: soolatud, 17 kg ja üle; värsked 20 kg ja üle. Kr. 11.— tükk

soolatud, alla 17 kg; värsked, alla 20 kg " 8.— "

praak " 5.— "

Tendents: kindel.

Veisenahad:

värsked I " —.70 kg

" II " —.63 "

" praak " —.50 "

soolatud I " —.82 "

" II " —.74 "

" praak " —.60 "

Tendents: kindel.

Vasikanahad: keerged, värskest kuni

3¹/₂ kg ja kuivad " 3.50 tükk

rasked, värskest kuni 3¹/₂ kg ja üle " 1.10 kg

praak " 1.75 tükk

Tendents: selgusetu.

Lambanahad:

I OJ " 3.10 tükk

II J " 2.75 "

III L " 2.00 "

IV K " 1.50 "

V praak " —.50 "

Tendents: selgusetu.

Karusnahad 1. I 1939.

fr. vastuvõtupunkt.

I Kasvanduse karusnahad Kr — tk.

II Jahi karusnahad:

metsjänas täisväärtuslik (¹/₁) " —.40 "

punane rebane (¹/₁) " 15.— "

tuhkur (¹/₁) " 5.— "

nirk (¹/₁) " 3.— "

naarits (¹/₁) " 17.— "

Tendents: rahulik.

III Hõberebase nahad:

1) mustad ja tumedad täisväärt. (1/1) Kr. 53 tk.

2) ¹/₄ hõbe " (1/1) " 59 "

3) ¹/₂ " " (1/1) " 70 "

4) ³/₄ " " (1/1) " 76 "

5) täishõbe täisväärtuslik (1/1) . . . Kr. 87 tk.
 6) vigastatud " . . . " 41 "
 Tendents: rahulik.

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn. 8. II 1939

Palgid: kuusk ja määnd . . . thm. kr. 15.00—16.—
 Plokk-palgid . . . " " 30.00—33.00
 Paberipuud sulfiit . . . r.-m. " 7.50—9.500
 Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra
 laduplats . . . " " 5.65
 Toepuud . . . " " 6.00—7.00
 Pakud: kask . . . thm. " 16.00—30.00
 lepp I sort . . . " " 32.—
 lepp II sort . . . " " 18.—
 haab I sort . . . " " 35.—
 " II " . . . " " 25.—
 saar . . . " " 18.—30.—
 Prussid . . . " " 34.00—36.00
 Saetud materjal: plangud + 25% laudu:
 alus 7":
 " kuusk u/s . . . " " 35.—
 " " IV sort. . . " " 31.—
 " määnd u/s . . . " " 33.50
 " " IV sort. . . " " 29.50
 Kastilauad . . . " " 50.00—60.00
 Krohviliistud . . . " " 28.00—34.00
 Liiprid 15 cm × 25 cm × 270 cm " " 3.—
 Tendents: püsiv.

Prahid.

Lina

Tallinn — Stettin	1000 kg	Rmk.	14.25
" — Gent	1016 "	sh.	29/—
" — Dundee	"	"	30/—

Puumaterjalid.

Standard

Tallinn—London	"	sh.	32/6
" — Hull	"	"	36/-
" — Manchester	"	"	45/-
" — Grangemouth	"	"	31/-
" — Belfast	"	"	45/-
" — Dundee	"	"	32/6
" — Antwerpen	"	"	37/-
" — Gent	"	"	37/-
" — Rotterdam	"	"	35/-
" — Amsterdam	"	"	40/-

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg	Rmk.	18.00—30.--
" — London	1016 kg	sh.	17.00—35.--
" — Stokholm	1000 kg	Rkr.	11.00—30.--
" — Stettin, või,	tünn	Rmk.	1.50
" — London	"	sh.	2/6

Kartulid

Tallinn—Stokholm	1000 kg	6.50

Toiduainete turg

London. 9. II 1939

Bacon, kaal 112 Ingl. naela
 Iiri sh. 92/—102/-
 Daani " 100/-
 Hollandi " 96/-
 Eesti " 90/-
 Rootsi " 96/-
 Poola " 90/-
Nisu, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg
 Northern Manitoba sh. 26/9
 Rosario Santa Fe " —
Jahu, kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg
 Good Canadian sh. 12/—
Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg " 6/6
Kaerad, " " " = 50 kg " 6/3
Linad, cif per tn.
 Livonian, Basis Risten £ 86/—
 Tows Soviet " 82/—
 Manchester.

Või.
 Eesti sh. 128/- — 130/-
 Läti " 128/- — 130/-

Soome	sh.	133/- — 135/-
Rootsi	"	133/- — 135/-
Daani	"	145/- — 148/-
Uus-Meremaa, finest	"	127/-
" " first	"	124/-

Hamburg.

Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest	—
Manitoba I, cif 100 kg eest term.	—
Hard Atlantic	\$ 3.16

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis	sh.	—
" " Amsterdamis	"	—

Suhkur. 3. II.

Toores	sh.	6/1—6/3
Belgia	"	7/6
Tšehhi	"	7/4 ¹ / ₂
Poola	"	7/3
Hollandi	"	7/9

Riis , Burmah II.	Rmk.	10.50

NEON

Moodsaimaks reklaamiks käesoleval ajal igale ärilisele ettevõttele on igal pool sobiv **neonreklaam** (valgustorureklaam). Eesti vanim ja täiuslikem neonitööstus

K. Kraan & Ko, Pronksi 1,

valmistab kõrges headuses igasuguseid neon- (valgustoru-) seadmeid, nagu ärisilte, äri- ja kaubamärke jne. kõigis võimalikes värvides soodsate hindadega.

Tööstuse kontor K. KRAAN, Vene 10. Tel. 433-95 ja 318-58

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. I 1939. a.

Väärtpaberid	Nomin- väärt	Vimane divid.	Teatud	Ostjad	Müüjad
Kroonides					
1927. a. 7% E. V. välisl. \$	1000	—	—	3800	—
100	—	—	—	1690	—
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksm. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	68	71
Majandusmin. rahandus- osakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	53	—
„ E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	57	—
„ F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	31	—
Pikalaenu Panga:					
pantlehed (20 a.) 6% . . .	5000	—	—	—	—
1000	—	—	—	—	—
võlakirjad (20 a.) 5% . . .	5000	—	—	—	—
„ (5 a.) 5% . . .	5000	—	—	—	—
„ (5 a.) 4½% . . .	5000	—	—	—	—
„ (5 a.) 4% . . .	5000	—	—	—	—
4% Asunduskapit. võlakirj.	100	—	—	90	—
4% Asundusk. võlakirj., mis antud E. Maap. poolt krediitasutust. nende nõudm. ümberlaenust.	100	—	—	—	—
6% E. Hüpot.-p. pantlehed	100	—	—	89	90
5% E. Maakrediits. riigi poolt garanteerit. pantl.	100	—	—	95	96
5% E. Maakrediits. pantl.	100	—	—	—	—
5% Tall. Immob. pantl. rbl.	100	—	—	—	—
4½% E. Maap. pantl. (7 s.)	100	—	—	—	—
4½% „ „ (8 s.)	100	—	—	—	—
4½% „ „ (9 s.)	100	—	—	—	—
Aktisid: Eesti Pank.	50	9%	—	65	—
Krediit Pank	50	5%	—	—	—
Pärnu Krediit Pank	50	4%	—	—	—
Tartu Tööstuse Pank, a/s.	50	5%	—	—	—
Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s	50	3%	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s., end. „Volta“	100	8%	—	—	—
„Eesti Union“ kindl. a/s.	50	6%	—	—	—
„Ephag“ Eestim. rohu- ja apteegikaub. ühing	100	9%	—	—	—
Eestimaa trükikoda a/s.	50	—	—	—	—
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—
„Fr. Krull“ a/s.	50	8%	—	50	—
„Hansa“ kindl. a/s.	50	10%	—	—	—
„Kinnisvara“ o/üh.	50	6%	—	—	—
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—
„Majaomanik“ kinnisva- rade kasut. o/üh.	50	7%	—	—	—
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—
„Mootor“ o/üh.	1000	8%	—	—	—
Narva Kirjastuseühisus	50	5%	—	—	—
Piirit. puhast. vabr. o/üh.	500	3%	—	—	—
„Polaris“ Eesti kindl. a/s.	50	12%	—	—	—
„Port-Kunda“ a/s.	50	6%	—	—	—
Põhja kindlustuse a/s.	50	—	—	—	—
Saku õlletehas a/s.	50	—	—	—	—
C. Siegel a/s.	50	5%	—	—	—
SindiTekstiilvabrikute üh. Tõri Pab. ja Puup.-v. a/s.	50	—	—	—	—
„Ühiselu“ a/s.	50	—	—	—	—
O/üh. „Tarlon“	50	—	—	—	—
Kreenh. Puuvillas. Man. o/üh. „Eesti Kiviõli“ a/üh.	5000	2%	—	—	—
O/üh. Raadio-Elektrotehn. Tehas „Ret“	100	10%	—	—	—
A/S. Tall. Laevähisus	50	15%	—	—	—
O/üh. „Elamu“	50	—	—	—	—
A/S. A. Rosenwald & Co.	250	—	—	—	—

Tallinna fondibörsi

kursisedel

		4. II 1939	6. II 1939	7. II 1939	8. II 1939	9. II 1939	10. II 1939
New- York dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85
	M.	3.92	3.92	3.92	3.92	3.92	3.92
London 1 nael- sterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	154.95	154.90	154.70	154.65	154.65	154.60
	M.	157.15	157.10	156.90	156.85	156.85	156.80
Berliin (clea- ring) 100 s. riigim.		146.63	146.63	146.63	146.63	146.63	146.63
Helsingi (100 soo- me m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 root- si kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
	M.	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60
Kopenb- ni daa- ni kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
	M.	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05
Oslo 100 nor- ra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
	M.	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	10.19	10.19	10.19	10.19	10.19	10.19
	M.	10.39	10.39	10.39	10.39	10.39	10.39
Amsterd. 100 flo- riini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	207.75	208.05	208.15	207.75	207.70	207.65
	M.	211.25	211.55	211.65	211.25	211.20	211.15
Riia 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	71.40	71.40	71.40	71.40	71.40	71.40
	M.	72.50	72.50	72.50	72.50	72.50	72.50
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	87.15	87.20	87.15	87.30	87.30	87.30
	M.	88.55	88.60	88.55	88.70	88.70	88.70
Brüssel 100 bel- gat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	65.15	65.20	65.20	65.10	65.15	65.—
	M.	66.15	66.20	66.20	66.10	66.15	66.—
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	20.31	20.30	20.29	20.27	20.27	20.27
	M.	20.66	20.65	20.64	20.62	20.62	20.62
Milano (clea- ring) keskm. kurs.		20.68	20.68	20.68	20.68	20.68	20.68
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	13.24	13.23	13.21	13.19	13.18	13.18
	M.	13.46	13.45	13.43	13.41	13.40	13.40
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.80	72.80	72.80	72.80	72.80	72.80
	M.	74.50	74.50	74.50	74.50	74.50	74.50
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.25	64.25	64.25	64.25	64.25	64.25
	M.	65.75	65.75	65.75	65.75	65.75	65.75
Danzig 100 guld- nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.80	72.80	72.80	72.80	72.80	72.80
	M.	74.50	74.50	74.50	74.50	74.50	74.50
Kuld puhas üks gr.		—	—	—	—	—	—

Märtsikuu lõpul

hakkab ilmuma suur saksakeelne entsüklopeedia

«Der grosse Brockhaus»

Teine parandatud trükk, 20 köidet ja atlas.

Alandatud eeltellimishind:

linakoites kr 24.— iga köide

poolnahkkoites „ 30.— „ „

Iga kolme kuu pärast ilmub üks köide.

Meie **soodsad osamaksutingimused** võimaldavad igähele teose ostmise. Nõudke prospekte maksuta.

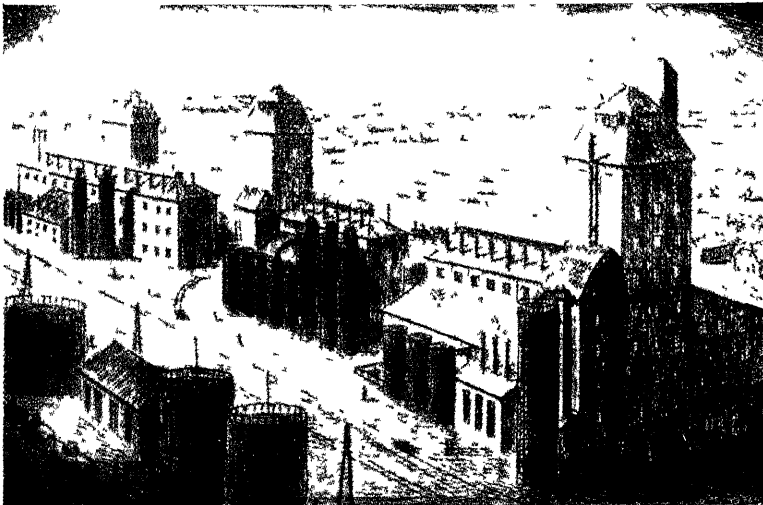
Kluge & Ströhm

Pikk 9.

F. Wassermann

Tallinn.

Pikk 7.

Õlivabrikud
Kohtla-Järvel

a/s. Esimene Eesti Põlevkivitööstus

end. Riigi Põlevkivitööstus

Juhatus: Tallinn, Valli t. 4—3. Tel. 450-62 ja 450-85

NÄITUS

Luterma tooted 1939. a.

BÖRSISAALIS,

18.—25. VEEBRUARINI 1939. A.

AVATUD KELLA 10 — 19.

A.-S. A. M. LUTHER.